

به نام خداوند جان و خرد

گزارش تحلیلی:

«معیارهای گزینش اعضای هیئت دولت

مسعود پزشکیان»

تهیه کننده: انجمن اقتصاد ایران

ویرایش دوم

۱۹ تیر ۱۴۰۳

همکاران گزارش:

دکتر یعقوب اندایش (رئیس انجمن اقتصاد ایران)

دکتر جعفر خیر خواهان (عضو هیات مدیره انجمن اقتصاد ایران)

دکتر لطفعلی عاقلی کهنه شهری (هیات علمی اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس)

دکتر سید امین منصوری (هیات علمی اقتصاد دانشگاه شهید چمران اهواز)

دکتر بهروز صادقی عمروآبادی (هیات علمی اقتصاد دانشگاه شهید چمران اهواز)

دکتر سعیده هوشمندگهر (هیات علمی موسسه پژوهش های بازرگانی)

دکتر شهرام معینی (هیات علمی اقتصاد دانشگاه اصفهان)

دکتر سعید امیریان (سازمان برنامه و بودجه کشور)

مشاوران علمی:

دکتر حسن دانایی فرد (استاد مدیریت دولتی دانشگاه تربیت مدرس)

دکتر سعید جعفری نیا (هیات علمی مدیریت دولتی دانشگاه خوارزمی)

انجمن اقتصاد ایران (انجمن اقتصاددانان ایران سابق)

فهرست مطالب

مقدمه

حزب به مثابه قاعده شایستگی قوی

(۱) نحوه واجد شرایط بودن برای معیارهای تجربه و تخصص در کابینه

(۲) نحوه واجد شرایط بودن برای معیارهای وابستگی کابینه

اهمیت اعتماد و وفاداری

(۳) نحوه واجد شرایط بودن برای معیارهای نمایندگی کابینه

اهمیت کابینه‌هایی که «به نظر شبیه» کشور هستند

اهمیت معیارهای نمایندگی در همه کشورها

نتیجه‌گیری: نحوه واجد شرایط بودن به عنوان وزیر

پیوست اول: جهت‌گیری‌های سیاستی دکتر مسعود پزشکیان در انتخابات به مثابه دستور اجرایی رئیس

جمهور به هیات دولت و تیم همراه

پیوست دوم: تعارض منافع، افشای مالی عمومی و تعهدات اخلاقی

پیوست سوم: بررسی تخصص و گرایش‌های تحصیلی کابینه‌ی دولت ۹ کشور پیشرفته

مقدمه

کابینه مرکز قدرت حاکمه است و انتصاب در آن اوج فعالیت حرفه‌ای هر سیاستمدار و فرصتی برای تعیین دستورکار سیاستگذاری و اتخاذ تصمیمات سیاسی مهم است. تشکیل کابینه یک فرایند پویا در محیطی نهادی است که از تعامل مجموعه قواعد رسمی و غیررسمی حاصل می‌شود. تشکیل تیم وزیران حاصل فرایندهای مشورتی و در برخی موارد مذاکره و معامله است که از برگزاری انتخابات شروع شده و با اعلام رسمی اسامی کل کابینه پایان می‌یابد. این فرایند روزها، هفته‌ها یا برخی موارد چندین ماه طول می‌کشد.

در واقعیت امر، چیزی به اسم شایستگی (merit) محض و کامل نداریم که به صورت نماگرهای مورد اجماع همگان و به راحتی قابل مشاهده از «شایستگی» وجود داشته باشد تا نامزدهای جوای نام و بلندپرواز برای منصب وزارت باید آنها را به نمایش گذارند. ما با معیارهای چندگانه هم‌پوشان مواجه هستیم که فرد را واجد شرایط برای کابینه می‌کنند و کابینه نیز به ترکیبی متوازن از افراد با انواع صلاحیت‌ها و شایستگی‌ها نیاز دارد. نتیجه عملی اینکه مفهومی به نام «شایستگی» که به صورت عینی قابل تعریف باشد وجود خارجی ندارد.

دو دیدگاه حدی نسبت به شایستگی وجود دارد. یکی فرض می‌گیرد رئیس‌جمهور عمدتاً براساس ملاحظات استراتژیک به جای قواعد رسمی و غیررسمی عمل می‌کند و دیدگاه دوم که واجد شرایط بودن نامزد را فقط با «نگاه کردن به گذشته» فرد و تجربه سیاسی یا پیشینه‌های تحصیلی و حرفه‌ای او می‌سنجد. اما شایستگی مفهومی انعطاف‌پذیر است و شایستگی برای یک منصب در کابینه به معنای دارا بودن انواع شرایط لازم است که قواعدی عمدتاً غیررسمی هستند. این معیارها در سه دسته کلی قابل خلاصه شدن هستند:

(۱) معیارهای تجربه‌ای (experiential): تجربه سیاسی و تخصص سیاستگذاری و تحصیلات دانشگاهی؛

(۲) معیارهای وابستگی (affiliational): عضویت حزبی، اعتماد و وفاداری؛

(۳) معیارهای نمایندگی (representational): تکرر و تنوع قومی - زبانی - مذهبی - جغرافیایی - جنسیتی.

به این ترتیب رئیس‌جمهور با سه مسأله مواجه است: نخست تصمیمات او تابع قواعدی است که معیارهای سنجش برای واجد شرایط بودن افراد در کابینه را تجویز کرده یا مجاز می‌دارد. دوم، وزیران به عنوان بخشی

از یک تیم منصوب می‌شوند. بنابراین آورده‌هایی که آنها برای کل تیم دارند به اندازه ویژگی‌های فردی آنها اهمیت دارد. سوم، برداشت رئیس‌جمهور از مفهوم «شایستگی» می‌تواند بسیار متفاوت با تصورات عموم مردم باشد. در نتیجه رئیس‌جمهور با ملاحظات سیاسی استراتژیک و نیز قواعدی در این مورد که چه گروه‌هایی باید در کابینه نمایندگی داشته باشند هدایت می‌شود، در حالی که عموم مردم انتظار یک وزیر سیاستگذار متخصص و باصلاحیت را دارند. تشخیص این تفاوت‌ها در معیارها برای شخص وزیرمایه^۱، شکاف بین درک و فهم عموم از معیارهای واجد شرایط بودن برای پست‌های کابینه و معیارهایی که رئیس‌جمهور در عمل بکار می‌گیرد را علنی ساخته و به نمایش می‌گذارد.

جدول ۱) سه دسته معیار اصلی در انتخاب شایسته اعضای کابینه دولت

۱) معیارهای تجربه‌ای (experiential): تجربه سیاسی و تخصص سیاستگذاری و تحصیلات دانشگاهی
۲) معیارهای هماهنگی و وابستگی (affiliational): عضویت حزبی، اعتماد و وفاداری و تعهد به برنامه رئیس‌جمهور
۳) معیارهای مشروعیت و نمایندگی (representational): تکرر و تنوع قومی-زبانی-مذهبی-جغرافیایی-جنسیتی-گروه جمعیتی.

اگر با سه ویژگی تجربه‌ای، وابستگی و نمایندگی به واجد شرایط بودن شخص وزیرمایه نگاه شود، این ایده که شایستگی منحصراً از تخصص سیاستگذاری و تجربه سیاسی تشکیل شده و قابل تشخیص است کاملاً زیر سوال می‌رود. در عوض باید ارتباطات سیاسی (و شخصی) را به عنوان زیرمجموعه‌ای از معیارهایی در نظر گرفت که برای رئیس‌جمهور به شدت اهمیت و موضوعیت دارد. به همین ترتیب اهمیت معیارهای اجتماعی و جمعیتی-قومی را داریم که انتظار می‌رود گروه‌های مختلف در تیم کابینه نمایندگی داشته باشند.

۱- وزیرمایه (ministrable) به شخصی گفته می‌شود که هر دو ویژگی شایسته بودن (eligible) و واجد شرایط بودن (qualified) را دارا باشد.

روسای جمهور همچنین وزیرانی را ترجیح می‌دهند که بتوانند آنها را کنترل کنند و ترجیحات سیاستی آنها مطابق با ترجیحات او باشد. در واقع، اینها دقیقاً انواع اهداف استراتژیک هستند که ارتباطات شخصی با رئیس‌جمهور را بسیار مهم می‌کنند. روسای جمهور دلایل خوبی برای انتصاب افراد معتمد و حتی دوستان دیرینه خود در کابینه دارند. از آنجایی که هیچ قانونی وجود ندارد که روسای جمهور را از انتصاب دوستان خود یا دیگرانی که وفاداری خود را نشان داده‌اند منع کند، این قواعد به روسای جمهور اجازه می‌دهد تا از وفاداری به عنوان معیاری برای انتصاب استفاده کنند.

توضیح: هر نامزد یک پست باید حداقل شرایط لازم برای دسته نخست را دارا باشد و سپس رئیس‌جمهور از بین دارندگان شرایط لازم دسته نخست، با توجه به اولویت‌ها و ملاک‌های خود در دسته‌های دوم و سوم دست به انتخاب می‌زند. هر چقدر عامل نمایندگی پررنگتر باشد مشروعیت دولت افزایش خواهد یابد. پس اگر عامل نمایندگی برای دولت مهم باشد لاجرم نقش وابستگی حزبی کم‌رنگ‌تر خواهد شد یعنی مجبور به انتخاب از بین افراد غیر هم‌حزب و هم‌گروه خود خواهد شد.

بزرگترین چالش در بررسی تشکیل کابینه، اینست که قواعد مکتوب برای گزینش وزیران بسیار اندک است. علاوه بر این، بسیاری از اتفاق‌هایی که هنگام تشکیل جلسات برای تعیین تیم کابینه توسط رئیس‌جمهور رخ می‌دهد، کاملاً از دید عموم پنهان است. اکثر سیاستمداران احتمالاً ترجیح می‌دهند به این شیوه عمل کنند، چون برخی معیارهای نانوشته برای گزینش وزیران، به ویژه معیارهای مربوط به دوستی شخصی، اعتماد و وفاداری، تحت نظارت عمومی به خوبی عمل نمی‌کنند.

مطالعات موجود که قواعد مربوط به تشکیل کابینه را بررسی می‌کنند، دو بینش اصلی به ما ارائه می‌دهند. نخست، در مورد فرآیند انتصاب کابینه قواعد رسمی اندکی وجود دارد و دوم، قواعد غیررسمی اغلب تعیین‌کننده‌تر از قواعد مدون هستند. در عین حال آنچه مهم است نه رسمی یا غیررسمی بودن یک قاعده، بلکه نهادینه‌شده بودن یا نبودن آن قاعده است. اگر قواعد رسمی نهادینه نشده باشند، در این صورت بازیگران سیاسی را واقعاً محدود یا توانمند نمی‌کنند، چون از قوانین نهادینه‌نشده به ندرت پیروی می‌شود. از سوی دیگر، قواعد غیررسمی ممکن است به شدت نهادینه‌شده باشند و در نتیجه بر رفتار بازیگران سیاسی تأثیر جدی می‌گذارند. به عنوان مثال، "پیمان‌نامه یا میثاق" رئیس‌جمهور می‌تواند یک قاعده غیررسمی

نانوشته اما شناخته شده، قوی و بسیار نهادینه شده باشد که در طول مدت زمان طولانی ادامه یابد و نقض آن مشمول مجازات بشود.

حتی زمانی که رئیس جمهور (به عنوان گزینشگر نهایی (final selector) به اتکای قوانین موجود صاحب اختیار می شود تا وزیران را مستقلاً برگزیند، به احتمال زیاد در مورد وزیران احتمالی با مشاوران یا متحدان سیاسی نزدیک خود بحث می کند. باید بین درخواست مشاوره و اجبار قوانین به مشورت، مذاکره یا تقسیم قدرت گزینش وزیران با دیگر بازیگران سیاسی تمایز قائل شد. محدودیت های رئیس جمهور هر چیزی تعریف می شود که او را ملزم می کند در مورد انتصاب کابینه با دیگر بازیگران سیاسی مذاکره کند یا گزینش وزیران توسط دیگران را به صورت در بست بپذیرد.

محدودیت های رئیس جمهور نه تنها بر اساس قواعد، اعم از رسمی یا غیررسمی، بلکه همچنین به واسطه بستر سیاسی، یعنی اینکه آیا موقعیت او به عنوان رئیس دولت مطمئن است یا به دلیل رقابت درون حزبی یا انشقاق حزب، در خطر است، مشخص می شود.

در مجموع، در چارچوب قواعد حاکم بر انتصاب وزیران، **معیارهای واجد شرایط** به سه دسته مجزا تقسیم می شوند: (۱) تجربی، (۲) وابستگی، و (۳) نمایندگی. معیارهای تجربی شامل مهارت ها و تجربه سیاسی و همچنین تخصص در حوزه های سیاستی خاص می شود. معیارهای وابستگی به رابطه شخصی یک **وزیرمایه** با رئیس جمهور اشاره دارد، رابطه ای که زیربنای توانایی رئیس جمهور برای تکیه بر وفاداری شخصی (و سیاسی) وزیرمایه و اعتماد به او از حیث قابل اطمینان بودن، عمل به وعده ها و حفظ اعتماد است. این همچنین روشی برای رئیس جمهور است تا به سابقه وفاداری یک وزیرمایه پاداش دهد یا توانایی یک وزیرمایه برای چوب لای چرخ گذاشتن و به چالش کشیدن اقتدار رئیس جمهور را محدود کند. معیار نمایندگی شامل عوامل اجتماعی-جمعیتی مرتبط سیاسی است، مانند آنهایی که بازتاب دهنده شکاف های اجتماعی-اقتصادی یا دیگر شکاف های سیاسی هستند. ویژگی های معمولی شامل منطقه، نژاد، مذهب، قومیت و جنسیت و همچنین عضویت در حزب یا گروه یا جناح داخلی حزب است. معیارهای تجربی و نمایندگی قواعد **تجویزی** هستند، در حالی که استفاده از معیار وابستگی را قواعد **مجاز** می دانند.

این معیارهای صلاحیت بر روسای جمهور همه کشورها حاکم است. روسای جمهور کاملاً قدرتمند ممکن است کابینه تشکیل دهند، با قواعد نسبتاً بدون مانع که آنها را ملزم به مذاکره یا مشورت با سایر بازیگران

سیاسی نمی‌کند، با این حال آنها هنوز توسط قواعدی محدود می‌شوند که برخی از افراد را وزیرماینه و برخی دیگر را نالایق و فاقد صلاحیت می‌کند. با این حال، از نظر قدرت نسبی هر یک از این مجموعه معیارها، و اینکه زیرمجموعه‌های هر کدام کدامند، تنوع قابل توجهی وجود دارد. در برخی کشورها، قواعد غیررسمی ایجاب می‌کند معیارهای متعددی در نظر گرفته شود، که بسیاری از افراد را وزیرماینه می‌سازد و شانس آن‌ها را برای حضور در کابینه افزایش می‌دهد، و همچنین رئیس‌جمهور را ملزم می‌کند که در هنگام تشکیل کابینه محاسبات پیچیده‌ای را در نظر بگیرد. در کشورهای دیگر، قواعد غیررسمی تنها بر چند معیار تأکید دارند که روسای جمهور باید در نظر بگیرند. گسترده یا حداقلی بودن معیارها، بسیار مهم است چون قواعد غیررسمی در مورد معیارهای گنجاندن در کابینه تعیین می‌کند چه کسی واجد شرایط برای انتصاب به وزارت در نظر گرفته می‌شود، و همچنین روسای جمهور چقدر در انتصاب برخی از وزیران، اما نه سایر وزیران در کابینه، آزادی عمل دارند.

چه فهرست بررسی (هم‌سنجی) وزیرماینه‌ها گسترده و چه حداقلی باشد، روسای جمهور دنبال ترکیب مناسبی از افراد برای تشکیل تیم‌هایی هستند که تمام معیارهای لازم تجربی، وابستگی و نمایندگی را داشته باشند. چون کابینه یک تیم است که بر اساس اعتماد بالا کار می‌کند تا فعالیتش اثربخش باشد، آن اشخاصی که بخشی از شبکه‌ی شخصی مرتبط با رئیس‌جمهور و متحدان وفادار و دوستان قابل اعتماد او هستند، باید تعداد بیشتری از وزیرماینه‌ها را تشکیل دهند. برای تأکید بر اهمیت پیوندهای وابستگی با رئیس‌جمهور، به عنوان معیار انتصاب کابینه بالقوه، گاه‌به‌گاه رقیبان گذشته یا بالقوه رئیس‌جمهور در گروه وزیرماینه‌ها گنجانده می‌شوند. چون رئیس‌جمهور نیاز به توازن بین طیفی از مهارت‌ها، تجربه، و ارتباطات فردی دارد، برخی افراد بر اساس برخی معیارها وزیرماینه تلقی می‌شوند اما برخی دیگر خیر. برخی وزیران به دلیل مهارت‌های سیاسی خود در مدیریت منازعات یا چانه‌زنی برای رسیدن به اجماع، برخی دیگر به دلیل توانایی در مدیریت ادارات پیچیده دولتی و برخی دیگر به دلیل تخصص در یک حوزه سیاستی خاص انتخاب می‌شوند. علاوه بر این، مهم است که کابینه را مکان نمایندگی (بازنمایی) مردم‌سالاری دید، و انتظارات عمومی ایجاد می‌شود که کابینه باید «شبهه کشور به نظر بیاید». بنابراین، معیار دیگری که افراد بر اساس آن درون وزارتخانه‌ها گنجانده می‌شوند، ارتباط آن‌ها با گروه‌های جمعیتی مرتبط سیاسی کشور است که شباهت بین کابینه و جامعه‌ای که از آن نشأت می‌گیرد، را تضمین می‌کند. نباید انتظار داشت تمام این ویژگی‌ها در هر فردی تجسم یابد؛ بلکه کابینه به شکل یک تیم الزامات تجربه‌ای، وابستگی و نمایندگی کشور را تأمین می‌کند.

پس فرایند تشکیل کابینه به معنای انتصاب پانزده یا سی فرد واجد شرایط در کشور نیست، که با توجه به چند معیار شفاف و عینی سنجیده می‌شوند. در عوض این فرایند شامل کنار هم گذاشتن تیمی است که سه نوع مختلف از معیارهای واجد شرایط بودن - تجربه‌ای، وابستگی و نمایندگی - سبک-سنگین شده و سنجیده می‌شود. این فرایند برای ایجاد تیمی متوازن یک هنر پیچیده ملاحظه می‌شود. تشکیل کابینه «شبهه یک بازی شطرنج سه‌بعدی است که در آن همه اجزا و مهره‌ها در ارتباط داخلی و نزدیک با هم هستند.»

با درک تامین نیرو برای کابینه بر اساس شروط و ضوابط جمعی و نه فردی، قابل توضیح و توجیه می‌شود که چرا برخی افراد شایسته و واجد شرایط وارد تیم می‌شوند، در حالی که سایرینی به همان اندازه شایسته، واجد شرایط برای وارد به این تیم شناخته نمی‌شوند. در نتیجه یک فرد به دلیل دارا بودن معیارهای تجربه‌ای، وابستگی، و/یا نمایندگی مورد نیاز گنجانده می‌شود، اما فرد دوم با مشخصاتی مشابه منصوب نمی‌شود چرا که مهره‌هایی مشابه از مجموعه شطرنج قبلاً گزینش شده‌اند.

حزب به مثابه قاعده شایستگی قوی

یک معیار شمولیت برای شایستگی کابینه که در همه مطالعات موردی کشوری وجود دارد عبارتست از: شایستگی برای انتصاب وزیران با عضویت در حزب (یا احزاب) حاکم دولت تعیین می‌شود. در واقع، حزب به عنوان یک معیار شایستگی در میان همه موارد چنان قوی است که آن را می‌توان یک قاعده غیررسمی قویاً نهادینه‌شده دانست. روسای جمهور و نخست‌وزیران گاهی اوقات یک عضو مستقل یا غیرحزبی کابینه را از خارج از حزب خود (یا ائتلاف حاکم) انتخاب می‌کنند، اما انتصاب اعضای احزاب مخالف در کابینه بسیار نادر است. علاوه بر این، شواهدی وجود دارد که نقض قاعده گزینش وزیران از رده‌های درون حزب خود به مجازات و تنبیه منجر می‌شود.

(۱) نحوه واجد شرایط بودن برای معیارهای تجربه و تخصص کابینه

کابینه‌ها محل اصلی نخستین قدم برداشتن‌ها برای تهیه و تدوین سیاست‌های ملی و نظارت بر اجرای آنها هستند. از رهبران سیاسی انتظار می‌رود کابینه خود را با افرادی پر کنند که تجربه سیاسی و سیاستگذاری لازم برای این پست‌ها را داشته باشند. در واقع، روسای جمهور و نخست‌وزیران دنبال پر کردن کابینه خود با

سیاستمداران و افراد «توانمند»، «بااستعداد» و «باتجربه» دارای تخصص قابل توجه در یک زمینه خاص هستند. چنین عباراتی کمک می کند تا معیارهای تجربه‌ای به عنوان نخستین دسته از سه دسته معیارهای واجد شرایط شناسایی شود.

تجربه سیاسی از طریق خدمت در کابینه قبلی یا نمایندگی مجلس، داشتن پست حزبی یا به نمایش گذاشتن استعداد و مهارت خود در مدیریت سیاسی یا ارتباط‌گیری نشان داده می‌شود. **تخصص و تجربه سیاست‌گذاری** از طریق مدارک تحصیلی، تجربه حرفه‌ای یا پل ارتباطی با ذینفعان شناسایی می‌شود.

(۱) **تجربه سیاسی:** این دسته شامل ارجاع به سوابق سیاسی وزیران می‌شود، یعنی اینکه آیا در مجلس خدمت کرده‌اند و چه مدت، آیا مناصب انتخابی یا انتصابی دیگری در سطوح محلی، منطقه‌ای یا ملی داشته‌اند و در کدام کمیسیون‌های مجلس خدمت کرده‌اند. و اینکه آیا آنها پست‌های قبلی وزارتی داشتند یا خیر. نقش افراد در رهبری حزب در این دسته شامل می‌شود، یعنی اینکه آیا آنها در حال حاضر یا قبلاً منصب حزبی داشته‌اند. مناصب دولتی زیر منصب وزیر هم در اینجا شامل می‌شود.

(۲) **تخصص سیاست‌گذاری:** در اینجا، نماگرهایی قرار دارند که دانش یا تخصص یک وزیر مرتبط یا متناسب با کارنامه وی است و بنابراین به عنوان دلیلی برای انتخاب است. در بسیاری از موارد، تخصص سیاست‌گذاری از طریق کسب تجربه قبلی در کابینه یا سایر کارهای دولتی در کارنامه نشان داده می‌شود. اما می‌توان آن را از طریق کار در بخش خصوصی، برای مثال، در کسب‌وکار، فعالیت علمی-پژوهشی، یا فرهنگی، ورزشی و هنری به دست آورد.

(۳) **مدارک تحصیلی:** برای شناسایی اهمیت پیشینه تحصیلی (و نه صرفاً سطح تحصیلات)، از سه معیار استفاده می‌شود: (۱) ارجاع به میزان تحصیلات (برای مثال، مدارک تحصیلی)، (۲) ارتباط مدرک با منصب در کابینه، و (۳) ارتباط داشتن با موسسات آموزشی برتر داخلی و خارجی.

معیارهای تجربه‌ای انعطاف‌پذیرند. دقیقاً به این دلیل که قواعد تجویزی قوی وجود ندارد که معیارهای واجد شرایط برای انتصاب شخص را مشخص کند، روسای جمهور مجازند صلاحیت وزیران را به طرق مختلف تعریف کنند. مهمتر از آن، چون کابینه‌ها تیم هستند، روسای جمهور نیز به دنبال برقراری توازن در انواع مختلف پیش‌زمینه‌ها و موقعیت‌ها هستند. نتیجه اینکه باید هم شاهد انعطاف‌پذیری در معیارهای تجربه‌ای و هم احتمال وجود کابینه‌های دارای افراد با سوابق و پیش‌زمینه‌های متفاوت بود.

توضیح بیشتر دسته نخست: وزیران کابینه باید برای رئیس‌جمهور منابع و سرمایه سیاسی بیاورند و مشخصاً سه نوع سرمایه سیاسی به کابینه می‌آورند: تخصص سیاستگذاری، تجربه سیاسی، و پل ارتباطی بودن با ذینفعان در بخش‌های مختلف جامعه. برای واجد شرایط بودن هر کدام از مناصب کابینه، «نفوذ سیاسی» داشتن بسیار ضروری است که می‌تواند «به معنای نفوذ داشتن در احزاب و دستجات و داشتن شبکه مناسبی از ارتباطات» باشد و با احتمال بیشتر در میان افرادی وجود دارد که قبلاً در سمت‌های رهبری از قبیل رئیس حزب، نماینده مجلس یا وزیر سابق بوده‌اند. علاوه بر این، اگرچه تخصص فنی یا سیاستگذاری ممکن است برای مجموعه‌های اجتماعی یا اقتصادی مهم باشد، اما برای مجموعه‌ها و بخش‌های سیاسی، وزیران باید تجربه و مهارت‌های سیاسی داشته باشند، برای مثال، رئیس‌جمهور باید بداند که آن شخص توانایی مدیریت تعارض‌ها و منازعات را دارد یا خیر.

در کنار داشتن تجربه، انتظار نوآندیشیدن و اندیشه‌های نو داشتن از وزیران هم می‌رود. آنچه از یک وزیر انتظار می‌رود توانایی عالی برای درک موقعیت‌های سیاسی است، دانستن اینکه چگونه مسائل را اولویت‌بندی کند. او اگر در طیف وسیع فعالیت‌ها در میان انواع ذینفعان قرار گرفت، باید بتواند موضوعات مختلف را مدیریت کند و روی آنها کار کند. بنابراین، چیزهای بسیاری هست که در کنار هم قرار می‌گیرد و با هم جمع می‌شود. بنابراین، آیا اطمینان داریم که چنین فردی برای این نوع کارها آماده هست و آمادگی دارد، و آیا استواری و ثابت قدمی لازم برای آرام و با دقت کار کردن در موقعیت‌های دشوار را داراست؟ او باید نشان دهد که می‌تواند شرایط را از جنبه سیاسی به خوبی سازماندهی کند و مشکلات را واقعاً حل کند.

صلاحیت اظهار نظر کردن در یک موضوع خاص یا در ارتباط بودن با آن موضوع، بخشی از معادله برای وزیر شدن است و ثابت می‌کند تجربه‌ای که کسب کرده است او را واجد شرایط برای وزارت می‌کند. او باید در سال‌های اخیر به‌عنوان یک کارشناس متعهد در یک حوزه سیاستگذاری معین (مثلاً کارشناس امور اجتماعی)، نام و برندی برای خود دست و پا کرده باشد که کارنامه وی اینک او را به طور طبیعی به وزیری یک وزارتخانه خاص مربوط و مرتبط سازد. چرا که از وزیر انتظار می‌رود روی یک یا دو موضوع معین کار کند و رئیس‌جمهور باید بداند که این وزیرمیه می‌تواند این کار را انجام دهد. وزیر نباید از این موضوع به آن موضوع بپرد، چون با این کارها به هیچ جا نمی‌رسد. از این جنبه، کابینه باید غنی از **ظرفیت عمل‌گرا بودن** و **پیشبرد امور** تعریف و شناخته شود.

همچنین رئیس جمهور هنگام معرفی وزیران به جامعه و مجلس باید بتواند هر کدام را با یک عبارت توصیف کند مثلاً دارای «دانش عمیق در بودجه و تامین مالی» یا «دیپلمات با استعداد دارای تجربه گسترده در امور بین‌الملل» یا «کاربلد در مسائل سیاسی با شهرت عالی در امور فرهنگی» یا «جوان با دانش بالا در حوزه آموزش و تامین مالی آموزش و پرورش» است. هر چقدر این توصیفات بیشتر از شعارها و قول‌های رئیس‌جمهور و اهدافی که می‌خواهد دنبال کند و اسمی که برای دولت یا کابینه انتخاب کرده است، برآمده باشد، تصویرسازی بهتری از این دولت در میان رسانه‌ها و مردم شکل می‌گیرد و نقش یک کابینه منسجم و توانمند ایجاد می‌شود.

۲) نحوه واجد شرایط بودن برای معیارهای وابستگی کابینه

کابینه‌ها ساختارهای جمعی هستند و گزینشگرها (روسای جمهور یا نخست وزیران)، صرف نظر از نظام سیاسی یا حزب سیاسی، کابینه‌ها را تشکیل می‌دهند تا یک کل حاکمیتی جمعی ایجاد کنند. از این رو، معیارهای مختلفی در فرآیند تشکیل کابینه ترکیب می‌شوند. معیارهای تجربه‌ای مهم هستند، اما لزوماً به شکل قواعد تجویزی قوی نیستند. معیارهای وابستگی و نمایندگی نیز عوامل مهم تشکیل‌دهنده واجد شرایط بودن وزیران هستند.

اهمیت اعتماد و وفاداری

در کنار روسای جمهور، وزیران از برجسته‌ترین چهره‌های دولت هستند. وزیران باید دستور کار دولت را ترویج و از آن دفاع کنند و اغلب چهره‌های کلیدی مرتبط با لوایح و طرح‌های قانونی خاص هستند. برخلاف مجالس که بسیاری از کارهای خود را در انظار عمومی انجام می‌دهند و گزارشی علنی و مکتوب از مذاکرات خود تهیه می‌کنند، کار کابینه از دید پنهان می‌ماند و بحث‌ها، مشورت‌ها و اختلاف‌نظرها با دقت پنهان می‌مانند. از آنجایی که کابینه یک نهاد جمعی است، از وزیران انتظار می‌رود که با یک صدا صحبت کنند و هرگونه اختلاف‌نظر تنها به دور از استماع عمومی قابل بیان است. افشای بحث‌های کابینه از طریق افشاگری کاملاً منع شده و خط قرمز است. به همه این دلایل، روسای جمهور انگیزه‌های واقعی برای انتصاب کسانی دارند که می‌توانند به آنها اعتماد کنند.

اهمیت اعتماد به این معنی است که معیارهای وابستگی - یعنی عضویت در شبکه شخصی اعتماد و وفاداری رئیس جمهور - یک معیار مهم واجد شرایطی برای کابینه است. معیارهای وابستگی در دسته شبکه‌های شخصی قرار می‌گیرند، اما خود شبکه‌ها روابطی را بر اساس اعتماد و وفاداری ایجاد می‌کنند. قابل اعتماد و وثوق بودن رابطه‌ای است، به این صورت که فرد خود را در برابر فرد، گروه یا نهاد دیگری که توانایی آسیب رساندن به او یا خیانت به او را دارند آسیب‌پذیر می‌بیند. اعتماد به ندرت بدون قید و شرط است. به افراد یا نهادهای خاص در حوزه‌های خاص داده می‌شود. وقتی کسی را قابل اعتماد می‌نامیم، اغلب منظورمان این است. . . شایستگی در آن حوزه‌ای که به او اعتماد می‌شود را دارد. فرد مورد اعتماد در نتیجه بی‌کفایتی به اعتماد خیانت نمی‌کند. منظور از وفاداری این است که فرد از طریق سوءنیت به یک رابطه اعتماد خیانت نمی‌کند و برای حفظ اعتماد در طول زمان تلاش می‌کند. در نتیجه، شبکه‌های شخصی که مجموعه‌های واجد شرایط بودن کابینه را تعریف می‌کنند، بر اساس روابط بین افراد و بین افراد ایجاد می‌شوند، در طول زمان ادامه می‌یابند و به عنوان منابع متقابل برای افراد دست‌اندرکار عمل می‌کنند.

با این حال، برخلاف معیارهای تجربه‌ای یا نمایندگی، قواعد رئیس‌جمهور را ملزم نمی‌کند که هنگام انتخاب وزیرانی خود معیارهای وابستگی را به کار گیرد. معیارهای وابستگی توسط قواعد مربوط به انتصاب کابینه مجاز است. از این مهمتر، دو انگیزه قوی برای روسای جمهور و نخست‌وزیران وجود دارد تا نزدیک‌ترین متحدان و مورد اعتمادترین دوستان خود را در کابینه منصوب کنند. یکی از انگیزه‌ها استراتژیک است: بر اساس نظریه عامل-کارگزار، انتصاب افرادی که رئیس‌جمهور اطلاعات کمی در مورد آنها دارد، می‌تواند به مشکلات در آینده می‌انجامد، زمانی که رئیس‌جمهور (عامل) نتواند رفتار کارگزاران (وزیران) را کنترل یا پیش‌بینی کند. انگیزه دوم روان‌شناختی است، یعنی مزایای عاطفی ناشی از اطرافیانی که به آنها اعتماد دارد و خوب می‌شناسد. همه رهبران به چیزی که «گارد رومی» در اطرافشان گفته می‌شود نیاز دارند - افرادی که از ابتدا آنجا بوده‌اند، با آنها زندگی می‌کنند و بنابراین می‌توانند منطقه‌ای از آسایش و امنیت ایجاد کنند. در مجموع، انگیزه‌های استراتژیک و روان‌شناختی به این معناست که کابینه‌ها نسبتاً همگن بوده و پر از افرادی از شبکه‌های اجتماعی، حرفه‌ای و سیاسی مشابه هستند. به همین دلیل دولت یا کابینه سایه تشکیل می‌شود تا بتوان در طی زمان افراد مورد وثوق و اعتماد را تربیت کرد و ارتقا داد.

انگیزه‌ها برای گزینش دوستان و متحدان مورد اعتماد، معیارهای وابستگی را به مجموعه‌ای مهم از معیارهای واجد شرایط تبدیل می‌کند.

معیارهای وابستگی همچنین مسیرهای احراز صلاحیت وزیرانی که دوست نیستند، اما رقبای بالقوه ای هستند که ممکن است از طریق عضویت در کابینه و انضباط حزبی در شبکه اعتماد و وفاداری وزیران گنجانده شوند، برای تضمین بقای دولت در بر می‌گیرد.

معیارهای وابستگی به عنوان ابزاری که رئیس جمهور و وزیران را به هم مرتبط می‌کنند متفاوت هستند. پنج دسته وابستگی و عملکردهایی که به نظر می‌رسد در خدمت آنها هستند، قابل شناسایی است. اگرچه همه روسای جمهور به طور یکسان با منصوبان کابینه خود مرتبط نیستند، در همه موارد، روسای جمهور بر اساس پنج معیار زیر با برخی از وزیران خود وابستگی دارند:

- (۱) **دوستی شخصی؛** دلالت بر رابطه شخصی طولانی مدت با رئیس جمهور دارد.
  - (۲) **شبکه سیاسی یا حزبی شخصی رئیس جمهور؛** عضویت در یک حلقه داخلی از معتمدان یا متحدانی که رئیس جمهور بر آنها تکیه دارد. اساس چنین عضویتی، برای مثال، همکاری در دولت یا مجلس، یا در یک حزب یا ائتلاف احزاب است.
  - (۳) **خدمات سیاسی یا حمایت از مبارزات انتخاباتی رئیس جمهور؛** برای رئیس جمهور، دفاع یا حمایت وزیرمایه‌ها از رئیس جمهور و رهبری او اثبات می‌شود. همچنین می‌توان آن را از طریق کار کمپین، مشارکت در کمپین، و/یا تأیید کمپین نشان داد.
  - (۴) **ارتباط شخصی مشترک از طریق دانشگاه؛** مدرسه و دانشگاه، جدای از دوستی‌های شخصی، اغلب نشانه‌ای از ارتباطات مشترک و قابل اعتماد قدرت و پشتیبانی هستند.
  - (۵) **رقیب حزبی یا رقیب رئیس جمهور** نیز به دلایل وابستگی به وزیرمایه تبدیل می‌شود. در چنین مواردی، وزیرمایه از تمایل یک رئیس جمهور برای ایجاد یا تقویت وابستگی به منظور به دست آوردن وفاداری وزیرمایه و کنترل رفتار سود می‌برد.
- هر کدام از پیوندهای وابستگی ذکر شده در بالا تضمین می‌کند که می‌توان به یک وزیرمایه برای حفظ اعتماد، پایبندی به برنامه و سیاست‌های دولت و وفاداری به رئیس جمهور در طول دوره خدمت اعتماد کرد. همچنین شواهدی از ورود دشمنان سیاسی به کابینه برای ایجاد وابستگی و مقید ساختن آنها به مسئولیت جمعی کابینه وجود دارد.

توضیح بیشتر: هنگامی که معیارهای نمایندگی جدی و مهم باشد مبنای اعتماد و وفاداری خواه‌ناخواه کم‌رنگ می‌شود. یکی از راه‌های مهم برای واجد شرایط بودن برای پست کابینه، رعایت معیارهای وابستگی است. در غیاب قوانینی که انتصاب وزیران را به دلایل وابستگی ممنوع می‌کند، رئیس‌جمهور تا زمانی که هیچ‌گونه قواعد جایگزینی او را محدود نکند این کار را انجام خواهند داد. هیچ مدرکی مبنی بر مجازات برای روسای جمهوری که وزیران را بر اساس وابستگی انتخاب می‌کنند، وجود ندارد. برعکس، انگیزه‌های استراتژیک قوی برای روسای جمهور وجود دارد تا افرادی را که می‌توانند به آنها اعتماد کنند و وفادار هستند، منصوب کنند. انجام این کار به کاهش تعارض‌ها و ناهماهنگی‌ها و بهبود کارایی کمک می‌کند. با این حال، روسای جمهور انتصاب وزیران را آشکارا بر اساس دلایل وابستگی توجیه نمی‌کنند. در زمان انتصاب، هیچ رئیس‌جمهوری ادعا نمی‌کند علت این که این وزیر را منصوب کرده است، دوست یا متحد نزدیک بودن او بوده است، هرچند ممکن است رئیس‌جمهور بعداً در خاطرات خود به چنین رفتاری اعتراف کند.

۳) نحوه واجد شرایط بودن برای معیارهای نمایندگی کابینه

اهمیت کابینه‌هایی که «به نظر شبیه» کشور هستند

از وزیران کابینه همیشه انتظار می‌رود که مهارت‌های سیاسی، تجربه، و/یا سطحی از تخصص سیاست‌گذاری داشته باشند، اما آنها صرفاً مدیران سیاسی یا مدیران اجرایی نیستند. وزیران کابینه وظایف نمایندگی مهمی را نیز ایفا می‌کنند. گنجاندن افراد از گروه‌های اجتماعی-جمعیتی مرتبط از نظر سیاسی، پیام نمادین قدرتمندی در مورد اهمیت آن گروه برای دولت و به طور کلی برای عرصه سیاسی می‌فرستد. معیارهای نمایندگی مجموعه مهمی از صلاحیت‌ها را برای وزیران تشکیل می‌دهد. به بیان دیگر، عضویت در یک گروه اجتماعی-جمعیتی مرتبط سیاسی یکی از راه‌های واجد شرایط بودن برای کابینه است. با این حال، معیارهای نمایندگی در مقایسه با معیارهای وابستگی کیفیت بسیار متفاوتی دارند. در مورد معیارهای وابستگی، نبود قوانین رسمی و روشن در مورد چگونگی واجد شرایط بودن برای پست وزارتی، به رئیس‌جمهور اجازه می‌دهد دوستان و متحدان خود را در کابینه منصوب کند. معیارهای نمایندگی نیروی متفاوتی

هستند. هر جا آنها وجود دارند، تعیین می‌کنند که رئیس جمهور باید چه انتخاب‌هایی بکند تا کابینه نماینده و مشروع تلقی شود. معیارهای تجربه‌ای نیز تجویزی هستند، اگرچه دو چیز آنها را از معیارهای نمایندگی متمایز می‌کند. اولاً، رئیس جمهور برای توجیه یک انتصاب تقریباً همیشه به طور علنی به صلاحیت‌های تجربه‌ای آن فرد استناد می‌کند تا نماینده بودن او. اگرچه ممکن است رئیس جمهور به طور خصوصی بگوید: «من واقعاً به یک زن برای این پست نیاز دارم»، زمانی که فردی منصوب شد، این انتصاب بر اساس مهارت‌های سیاسی یا دانش سیاستگذاری او توجیه خواهد شد. با این حال، روزنامه‌نگاران، تحلیلگران و کارشناسان سیاسی به احتمال زیاد، اهمیت معیارهای نمایندگی را در صلاحیت وزیران منفرد برای حضور در کابینه تصدیق می‌کنند. دوم، در حالی که معیارهای تجربه‌ای انعطاف‌پذیر و غیراختصاصی هستند، معیارهای نمایندگی دقیق‌تر هستند و کابینه‌ها را ملزم می‌کنند که ویژگی‌های اجتماعی-دموگرافیک خاصی مانند منطقه، نژاد یا جنسیت را برآورده کنند.

اگرچه معیارهای نمایندگی دقیق و تجویزی هستند، اما طیف وسیعی را دربرمی‌گیرند که به سه دسته معیارهای سیاسی، سرزمینی و اجتماعی تقسیم می‌شوند:

(۱) **سیاسی: حزب یا جناح حزبی.** اطمینان از اینکه همه احزاب در یک دولت ائتلافی در کابینه حضور دارند بسیار مهم است. در برخی موارد که جناح‌های درون حزبی وجود دارد، متوجه می‌شویم گنجاندن اعضای از جناح‌های مختلف حزب، اغلب در هنگام انتصاب وزیران مورد توجه قرار می‌گیرد.

(۲) **سرزمینی: منطقه یا جغرافیا.** این شامل نمایندگی استان‌ها می‌شود، اما ممکن است به معنای تضمین نمایندگی از مراکز بزرگ شهری و مناطق روستایی یا مناطق مهم سیاسی، اقتصادی یا انتخاباتی در کشور باشد.

(۳) **اجتماعی: نژاد، قومیت، زبان، مذهب یا جنسیت.** دولت-ملت‌های کاملاً همگن از نظر تاریخی نادر هستند. بیشتر کشورها، دارای درجاتی از تنوع قومی، مذهبی، زبانی و نژادی هستند. این که آیا نمایندگی یک اقلیت قومی یا مذهبی یک قاعده غیررسمی برای تشکیل کابینه محسوب می‌شود، در هر کشور بسیار متفاوت است. جنسیت در همه موارد به عنوان یک قانون شمولیتی به حساب می‌آید، اگرچه زمان و میزان این قانون متفاوت است. در گذشته، زنان به طور کامل در کابینه‌ها غایب بودند، اما با گذشت زمان، کابینه‌های کاملاً مردانه ناپدید شدند، بنابراین، انتصاب نه تنها مردان، بلکه برخی از زنان نیز به یک معیار

آشکار در کل کابینه‌ها تبدیل می‌شود. آنچه متفاوت است این است که قاعده شمول چقدر قوی است و چند زن برای تامین قانون غیررسمی مورد نیاز است.

اهمیت معیارهای نمایندگی در همه کشورها

معیارهای نمایندگی نقش مهمی در ایجاد فرصت‌های وزارتی برای افراد ایفا می‌کند. کابینه‌ها دسته‌جمعی هستند، نه صرفاً افراد متفاوت یا نامرتبط که به طور جداگانه برای مدیریت یا اداره بخش‌های دولتی انتخاب می‌شوند. کابینه به عنوان یک هویت جمعی، باید مقوله‌های نمایندگی را که از نظر سیاسی در یک شرایط خاص کشور مرتبط هستند، تجسم بخشند. نقش معیارهای نمایندگی، در **تحکیم مشروعیت** کابینه است. معیارهای نمایندگی برای واجد شرایط بودن در کابینه، قوی‌ترین معیار از سه نوع معیار واجد شرایط است. در هر جا که این معیار وجود دارد روسای جمهور به طور مداوم آنها را رعایت می‌کنند تا از مشروعیت کابینه خود اطمینان حاصل کنند. بنابراین، معیارهای نمایندگی به عنوان فیلترهای مهم در انتقال افراد از گروه شایسته بودن به مجموعه نامزدهای واجد شرایط عمل می‌کنند.

نتیجه‌گیری: نحوه واجد شرایط بودن به عنوان وزیر

در بالا تمام قواعد شایسته بودن و معیارهای واجد شرایط بودن برای پست وزارت را بررسی و شرح دادیم که سه معیار واجد شرایط بودن شناسایی شد: تجربه‌ای، وابستگی، و نمایندگی. تعداد معدودی از منصوبان کابینه هر سه دسته از معیارهای واجد شرایط را برآورده می‌کنند، و همه وزیران کابینه واجد شرایط یکسانی برای انتصاب نیستند. کابینه‌ها به‌عنوان هویت‌های جمعی، باید توازنی از افراد را تضمین کنند که وقتی در مجموع نگاه می‌شود، با طیف کاملی از این معیارها مطابقت داشته باشند.

قواعد حاکم بر نحوه واجد شرایط بودن برای کابینه کاملاً غیررسمی هستند با این حال، برخی از قوانین نانوشته قوی‌تر از سایرین نهادینه شدند. معیارهای تجربه‌ای و نمایندگی جنبه تجویزی دارند، در حالی که معیارهای وابستگی مجاز هستند. همه وزیران دارای تجربه سیاسی یا سیاستگذاری هستند. اما معیارهای تجربه‌ای عامل تعیین کننده ای نیستند که تعیین کنند کدام وزیران، از طیف افراد شایسته و با استعداد، انتخاب شوند و کدام انتخاب نشوند. در عوض، معیارهای تجربه‌ای به عنوان حداقل آستانه برای واجد شرایط

بودن عمل می‌کنند. همه وزیران باید تجربه خود را نشان دهند، اما در مورد اینکه آیا تجربه آنها سیاسی است یا مربوط به سیاستگذاری است، انعطاف وجود دارد. به عبارت دیگر، معیارهای تجربه‌ای تجویز می‌شوند، اما صریح نیستند.

در واقعیت این معیارهای وابستگی و نمایندگی هستند که به عنوان فیلتر اصلی تعیین می‌کنند که کدام افراد شایسته، به سمت وزارتخانه ارتقا می‌یابند. به عبارت دیگر، قوانین مربوط به وابستگی و نمایندگی، قوانین غیررسمی برای واجد شرایط بودن هستند که رفتار و انتخاب رئیس جمهور را در هنگام تشکیل کابینه خود ساختارمند یا هدایت می‌کنند. اما این دو دسته از معیارها تا حدودی متفاوت عمل می‌کنند: معیارهای وابستگی مجاز هستند، در حالی که معیارهای نمایندگی تجویز می‌شوند، و در واقع، قوی‌ترین قواعد برای انتصاب کابینه قواعد تجویزی هستند. قواعد مربوط به واجد شرایط بودن برای کابینه، رئیس جمهور را از انتصاب دوستان مورد اعتماد و متحدان وفادار خود منع نمی‌کند، و دلایل استراتژیک مهمی وجود دارد که چرا رئیس جمهور از وابستگی به عنوان یک معیار واجد شرایط استفاده می‌کند. از گذشته، و در بسیاری از موارد امروز، عضویت در شبکه شخصی یا سیاسی یک رئیس جمهور مسیر مهمی برای واجد شرایط بودن برای پست وزارت باقی مانده است.

ظرفیت رئیس جمهور برای تعیین دوستان و متحدان محدود است، اما اگر معیارهای نمایندگی، که در حال حاضر تجویزی هستند، قوی و متعدد باشند. در این شرایط، روسای جمهور جاهای کمتری برای انتصاب دوستان یا متحدان خود در کابینه دارند، حتی اگر اجازه انجام این کار را داشته باشند. در این موارد، ماهیت تجویزی بودن معیارهای نمایندگی بر مجاز بودن معیارهای وابستگی اولویت دارد. روسای جمهور حتی زمانی که با انگیزه‌های استراتژیک برای انتصاب دوستان و متحدان مواجه می‌شوند، در چارچوبی مبتنی بر قانون عمل می‌کنند. اما از آنجایی که همه قوانین مربوط به صلاحیت غیررسمی است، منتخبان می‌توانند در انتصاب وزیرانی که معیارهای نمایندگی مختلف را در کابینه دارند، رفتار استراتژیک داشته باشند.

شناسایی عواملی که برخی از افراد را نسبت به سایرین توانمندتر برای وزارت (یا اصطلاحاً وزیرماده‌تر) می‌کند، روشن می‌سازد که بحث درباره «شایستگی» - که به ندرت تعریف می‌شود - در بهترین حالت در بحث انتصابات کابینه مفید نیست. ادعاهای شایستگی (یا عدم شایستگی) اغلب ادعاهای سیاسی هستند که موقتا صادر می‌شوند تا گنجاندن وزیر خاصی را توجیه کنند یا دسترسی دیگران به وزارت را محدود کنند. شایستگی، همانطور که به طور معمول درک می‌شود، تعیین‌کننده انتصاب وزیران کابینه نیست. به بیان

روشنتر، انتصاب کابینه «هرگز یک شایسته‌سالاری خالص و ساده نیست.» در عوض، شواهد نشان می‌دهد که معیارهای نمایندگی به عنوان تجویزی‌ترین معیار در میان سه معیار عمل می‌کند، و بنابراین به عنوان فیلتر اولیه برای تعیین اینکه کدام افراد از مجموعه شایسته‌ها به کابینه منتقل می‌شوند، عمل می‌کنند. بنابراین، الف و ب ممکن است انتخاب شوند، در حالی که ج و د که واجد شرایط بهتری هستند، ممکن است کنار گذاشته شوند» هیچ معیار مشخص، ثابت و ثابتی برای شایستگی وجود ندارد. در عوض، ترکیبی از معیارهای واجد شرایط بودن، احتمال اینکه برخی از افراد انتخاب خواهند شد را تعیین می‌کند، در حالی که برخی دیگر حذف می‌شوند.

پیوست اول:

جهت‌گیری‌های سیاستی دکتر مسعود پزشکیان در انتخابات به مثابه دستور اجرایی رئیس‌جمهور به هیات دولت و تیم همراه

(توجه: متن دستور اجرایی توسط تیم تهیه‌کننده گزارش با توجه به وعده‌ها و صحبت‌های دکتر مسعود پزشکیان در ایام انتخابات، نوشته شده است؛ این متن پیشنهادی است و هنوز به تایید ایشان نرسیده است)

با توجه به صحبت‌های دکتر مسعود پزشکیان پیشنهاد می‌شود دولت ایشان به نام «دولت وفاق ملی» نامگذاری شود.

من مسعود پزشکیان منتخب مردم و رئیس‌جمهور ایران متعهد هستم که تیم همراهی را انتخاب کنم که آنچه به مردم قول داده‌ام را تا حد جانم پیگیری و اجرایی کنم. جهت‌گیری‌های سیاستی من و وعده‌هایم به قرار ذیل است و همه اعضای کابینه و معاونان و مشاوران به صورت هماهنگ متعهد و موظف به اجرای آن هستند:

- پیگیری رفع تحریم براساس ارائه گزینه‌های متعدد
- مذاکرات بر اساس عزت، حکمت و مصلحت
- پیوستن به FATF
- رفع فیلترینگ و پایان دادن به بازار فیلتر فروشی و محدودیت اینترنت فقط در شرایط امنیتی
- رفع فیلتر برای امرار معاش از فضای مجازی
- تقویت نهادهای مدنی
- جلوگیری از اخراج اساتید و دانشجویان و بازگرداندن استادان و دانشجویان معترض تعلیق و اخراج شده از دانشگاه
- شنیدن صدای مردم
- مشورت‌پذیری
- استفاده از نظرات کارشناسی
- آزادی و مطالبه‌گری رسانه‌ها
- گسترش کتابخوانی از طریق مدرسه
- برقراری عدالت و برخورد بر اساس عدالت و انصاف با مردم
- به مردم دروغ نمی‌گویم، صادق هستم و توضیح می‌دهم
- کسی که امکانات ندارد، تجهیزات ندارد و حاکمیت آنها را ندیده من آنها را خواهم دید
- کاری می‌کنم که آنها بتوانند آموزش و استاندارد درستی بگیرند
- عدالت آموزشی و رقابت روستائیان با ثروتمندان در آموزش

- این نگاه که زنان جنسیت دوم هستند باید اصلاح شود
- باید در عمل ثابت کنیم که به فکر زنان هستیم
- با زور و دستور و قانون رفتار عوض نمی شود
- همانطور که در گذشته نتوانستند با زور حجاب را از سر زنان بردارند الان هم با زور نمی توانند حجاب روی سر بگذارند
- زنان و دختران ایرانی و مطالبه های به حق آنان را برای ایران سرمایه و فرصتی نو می دانم
- حامی دختران و زنان سرزمینم هستیم
- ایجاد وفاق ملی، همدلی، وحدت، همکاری و تلاش برای حل مشکلات کشور؛ نتیجه وفاق ملی افزایش قدرت ملی است
- مسیر پیش رو جز با همراهی، همدلی و اعتماد شما هموار نخواهد شد. تنهایی نگذاشتید تنهایتان نمی گذارم
- اگر توان انجام دادن «بهبود وضعیت زندگی مردم و تحقق مطالبات جامعه» نداشتیم، برای همیشه از فعالیت سیاسی کناره گیری می کنم و مردم حق دارند رایشان را از من پس بگیرند
- تشکیل دولتی تخصص گرا و فراگیر که به دور از تمایلات جناحی، از همه ظرفیت متخصصان و کارشناسان بهره خواهیم برد.
- توهم دانایی ندارم و در تصمیم گیری تابع نظر متخصصان و کارشناسان هستیم.
- کاستن از تنش های جناحی درون حاکمیتی و همبستگی نیروهای سیاسی درون حکومت
- رفع تبعیض در واگذاری فرصت ها و مسئولیت ها و حتی مدیریت دستگاه های دولتی
- چرا کرد، لر، بلوچ و سنی مذهب نباید بتواند به مسئولیت های رده بالای دولت دست یابد؟
- پذیرش و آزادی حق اعتراض برای صنوف و دانشجویان با اشاره به اصل ۲۷ قانون اساسی
- کاستن دخالت دولت در حوزه فرهنگ و هنر
- مخالفت با سانسور سلیقه ای
- مخالفت با ممنوع شدن فعالیت هنرمندان
- دولتی شفاف و صادق و هر کجا در روند اجرای وعده هایم ممانعتی مشاهده کنم با مردم در میان می گذارم
- گردنم را در گرو وعده هایم می گذارم
- عزت را به مردم ایران بازخواهم گرداند
- همیشه طرف مردم خواهم بود
- در حد توانم قانون را اجرا خواهم کرد
- نمی پذیرم به مردم وعده های غیر کارشناسی و پوچ دهم

- عهد کردم با همراهی شما، عوامل ناتوان کردن شما مثل تحریم و تبعیض، فساد و تحقیر جوانان را برچینم
- در مقابل فقر و تبعیض می ایستم
- قول می دهم عزت و کرامت ورزشکاران و عزیزانی که برای مملکت افتخار می آفرینند، باقی بماند نه اینکه قهرمانان را فراموش کنیم و اقدامات شرمسارانه بکنیم
- قول می دهم مشکلات و دغدغه های مردم در مناطق محروم، کشاورزان، کارگران و همه آن کسانی که ایران زندگی می کنند را پیگیری کنم و مرهم دردهایشان باشم.
- هیچ وقت حق مردم را قربانی موقعیت ها و سیاست ها و جناح بازی نمی کنم
- ما جوانمان را پشتیبانی خواهیم کرد.
- کاسبان تحریم را نا امید کنیم
- اولویت اصلی اقتصادی رشد اقتصادی است
- بهبود معیشت مردم
- بهبود حقوق کارکنان دولت و بازنشستگان
- اصلاح بودجه
- اصلاح برنامه هفتم
- حذف قیمت گذاری دستوری
- تعامل با دنیا و خروج از انزوا
- جذب سرمایه گذاری خارجی
- ارز تک نرخی شود و ارز ترجیحی رانت زا است
- اجرای سیاستهای کلی مقام معظم رهبری
- حل مشکل کشاورزان بر اساس طرحی که کارشناسان بنویسند
- گزینه های سیاستی مختلف برای حل مشکلات توسط کارشناسان و نه فقط یک نسخه
- مدیریت مصرف بنزین، ارتقای تکنولوژی خودروهای داخلی، واردات سریع خودروهای کم مصرف خارجی و برقی
- توسعه زیرساخت های CNG
- بدون رضایت مردم و نظرات کارشناسی تصمیم به افزایش قیمت بنزین نخواهم گرفت
- هیچ انسانی نباید گرسنه سر به بالشت بگذارد
- نباید ثروتمندان و پر مصرفان یارانه بگیرند
- حقوق کارمند متناسب با خرید مسکن
- افزایش صادرات

- اصلاح ناترازی انرژی
- واردات آزاد خودرو توسط خود مردم و بازار قیمت ها را تنظیم کند (آزادسازی واردات خودرو)
- لازم نیست دولت در بازار خودرو دخالت کند
- ایجاد فرصت های برابر
- جلوگیری از مهاجرت نخبگان
- جلوگیری از خروج سرمایه
- تکیه بر الگوی بازار آزاد در حوزه اقتصاد منهای دو بخش بهداشت و آموزش
- دولت کسری خود را از بورس تامین نکند
- کاستن از نقش دستوری دولت در بورس
- ثبات بازار بورس
- اصلاح ساختار مصرف انرژی از طریق تغییر رویه پرداخت یارانه ها
- افزایش معافیت مالیاتی کارمندان، کارگران و اصناف
- قانون همسان سازی حقوق کارگران، کارمندان و بازنشستگان تا سطح تورم سالانه
- ملت ایران را ناتوان نمی دانم که با دادن وعده های خیریه و اعانه، آنها را تحقیر کنم
- به جای اعانه حقان از ثروت مملکت را به شما خواهم داد
- اهل شوک درمانی نیستم
- در آموزش و بهداشت اعتقاد به بهداشت و درمان همگانی دارم همه از امکانات برابر و عادلانه برخوردار باشند
- بالا رفتن ارزش پول و پاسپورت ایرانی را عزت مردم می دانم و برایش می کوشم

مشروح برخی از جهت گیری های سیاستی بنده به ترتیب زیر است که با همراهی و پشتوانه مردم، همه اعضای دولت متعهد به انجام آن هستیم..

۱. فعالیت در چارچوب قانون با همگرایی و اجماع داخلی

ما ابتدا اول باید همگرایی داخلی را درست کنیم و دست از این اختلافات برداریم و بعد بپذیریم که منفعت ما این است که بتوانیم با دنیا گفت و گو کنیم سهممان را بگیریم. - مملکت ما زمانی درست می شود که با هم دعوا نکنیم و به قانون عمل کنیم.

به دنبال عدالت و رفع تبعیض و دوری از ظلم به مردم (اگر می خواهیم مملکت را درست کنیم باید حق و عدالت را پیاده کنیم. با کفر می شود مملکت را نگهداشت ولی با ظلم نمی شود).

رد برنامه ریزی از بالا و تایید مشارکت با کارشناسان بخش خصوصی و اندیشکده‌ها

۲. تقویت تولید و مرز دخالت دولت

دستیابی به رشد در راستای عمل به سیاست‌های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری که برای این منظور باید دو کار صورت بگیرد؛ گام اول مشارکت مردم و به صحنه کشیدن آن‌ها در اقتصاد و سپس شکستن یخ اختلاف میان دولت و مردم است؛ باید مغزها، استعدادها و نیروهای نخبه‌ای که به دلیل رفتارهای ما در حال خروج از کشور هستند را در کشور نگه داریم، چرا که این افراد کسانی هستند که ما را به رشد مورد نظر برسانند. باید به تولید کنندگان، اتاق بازرگانی و مشارکت‌کنندگان در تولید میدان دهیم و دست‌شان باز باشد تا کار کنند؛ نباید بدن تولید کننده بلرزد که فردا قرار است چه بلایی بر سر او بیاید.

در دولت‌ها با بنگاهداری حاکمیتی که محل رقابت است مقابله می‌کنم. می‌دانیم، بخش خصوصی واقعی از رانت‌گريزان است و نیازی به آن ندارد و من نیز در این مورد اقدام می‌کنم. مشارکت مردم در بورس و ایجاد تعاونی‌های فراگیر را راهکارهای اصلی برای مردمی‌سازی اقتصاد می‌دانم و مطمئن هستم که با انجام اصلاحات فوق بورس رونق خواهد گرفت.

حوزه‌هایی مانند صنعت، کشاورزی، گردشگری، کسب‌وکارهای مرتبط با تکنولوژی اطلاعات و موارد مشابه را عرصه‌ی اصلی فعالیت آزادانه‌ی بخش خصوصی و تعاونی — البته در فضایی رقابتی — می‌دانم و در مقابل، برای دولت در حوزه‌هایی مانند آموزش و پرورش، بهداشت و درمان و خدمات اجتماعی، بدون نفی حضور بخش خصوصی نقشی پررنگ قائلم.

تکمیل زنجیره ارزش در کشور و اتصال به زنجیره تامین جهانی بسیار پر اهمیت است. بنگاه‌های کوچک و متوسط در کنار بنگاه‌های بزرگ در تکمیل این زنجیره نقش اساسی خواهند داشت و مورد حمایت قرار خواهند گرفت. با حمایت جدی و هدفمند از کشاورزی و صنایع تبدیلی، صنایع دستی و فرش، توسعه روستایی را به صورت جدی در دستور کار قرار خواهیم داد.

۳. وضعیت بازنشستگان و ناترازی صندوق های بازنشستگی

بازنشستگان خواسته‌های متعددی به قرار ذیل دارند که با مشارکت آنها، کار کارشناسی، بهره‌گیری از دانش و خرد جمعی بدون تحمیل هزینه‌هایی بر بیت‌المال پیگیری و به سرانجام مطلوب می‌رسانم.

دائمی شدن متناسب سازی (همسان سازی) حقوق بازنشستگان با هدف عدالت در پرداخت‌ها و رفع تبعیض (اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری و برنامه‌های ۵ ساله توسعه)

حل مسائل حوزه سلامت (بهداشت و درمان) بازنشستگان و عموم شهروندان

ارائه خدمات ورزشی، رفاهی و تفریحی با محوریت سالمندی سالم

ارائه مدل‌های افزایش قدرت خرید بازنشستگان در بخش کالا و خدمات

امکان حضور بازنشستگان و ایفای نقش در نظارت بر صندوق‌ها و مدیریت کارآمد صندوق‌ها

قدم اول تامین هزینه‌های سلامت بازنشستگان. موضوع دیگر افزایش حقوق آن‌ها و قدرت خرید بازنشستگان. ارائه تسهیلاتی در زمینه سفرها و حمل و نقل در سنین بازنشستگی. کاهش سومدیریت‌ها و افزایش بهره‌وری سرمایه‌های موجود.

اگر منابع بودجه برای افزایش قدرت خرید و بهبود معیشت این گروه تامین شود چاپ پول صورت نمی‌گیرد لذا با رفع تحریم‌ها منابع خوبی حاصل می‌شود همچنین مالیات‌هایی که از شرکتهای حاکمیتی و شبه خصوصی گرفته می‌شود به منابع اضافه می‌کند و می‌توان به کارکنان و بازنشستگان تخصیص داد.

۴. اصلاح ساختار بودجه

بهره‌وری مخارج بودجه برای ما مهم است نه روی کاغذ بلکه به صورت واقعی این بهره‌وری را سنجش می‌کنیم و بودجه را بر آن اساس تخصیص می‌دهیم. بودجه‌های پنهان را به صورت شفاف در سند بودجه می‌آوریم و حیاط خلوت برخی دستگاهها و نهادها را عیان می‌کنیم و متعاقب آن بهره‌وری لازم را از آنها می‌خواهیم. ردیف‌های بودجه یک به یک مورد بازبینی قرار می‌گیرد. خزانه واحد را برقرار می‌کنیم تا تعارض منافع را به حداقل برسانیم. نهایتاً انضباط در بودجه برقرار می‌کنیم تا به کنترل پایدار تورم برسیم.

سیاست مالیاتی: قانون در جاهایی که ضعف دارد باید اصلاح شود همچنین تلاش خواهیم کرد که نرخ صفر مالیاتی از شرکتهای حاکمیتی را حذف و تدریجی نرخ‌های بالاتر را اعمال کنیم - سازوکاری تعیین شود که براساس کدملی، کدپستی و ابزارهای دیگر، واحدهای مالیاتی تشکیل دهیم و آن را به بانک‌ها متصل کنیم؛ چراکه شفافیت چرخه مالی رخ می‌دهد و دولت موظف به جبران کسری بودجه می‌شود؛ ما نمی‌خواهیم در زندگی مردم سرک بکشیم، اما قانون دنیا این است.

مدیریت هزینه‌های دولت و کاهش بدهی دولت

برای اجرایی کردن سیاست‌های کلی مختلفی که در حوزه اقتصاد وجود دارد و همچنین احکام برنامه هفتم توسعه، برنامه اقتصادی دولت من مدون شده است و بر مبنای اقدامات فوق، ظرف دو سال اول منابع قابل توجهی از پنج منبع زیر حاصل خواهد شد: اول) اصلاح تدریجی بازار انرژی، دوم) حذف تدریجی ارز چند نرخی و قاعده مند کردن سیاست ارزی، سوم) بهبود مدیریت شرکتهای بزرگ، چهارم) ارتقای اثربخشی بودجه‌ی دولت و انجام اصلاحات در جهت انضباط مالی و شفافیت و پنجم) آزادسازی پهنه‌های معدنی طبق قانون و شرایط محیط زیست، واگذاری بلند مدت و مشروط زمین به ویژه در حاشیه سواحل برای تاسیس

بنگاههای چند ملیتی و ساخت مجتمع های مسکونی و تسهیل ورود سرمایه های خارجی به ویژه ایرانیان خارج از کشور.

۵. اقتصاد دولتی، فساد و شفافیت و رقابتی شدن

۸۵ درصد اقتصاد دولتی است که منافع خود را دنبال می کند، وقتی مبارزه با فساد رخ می دهد که دیوان سالاری و تعارض منافع نباشد؛ در این صورت همه چیز شفاف می شود. بنابراین، بزرگترین فساد در کشور ناکارآمدی است و دیوان سالاری و فساد و ضعف در اقتصاد در این جا رخ می دهد.

پیگیری FATF داخلی و خارجی؛ اگر داده ها در کشور شفاف شود به راحتی می توان جلوی قاچاق، زمین خواری، رانت و رشوه را گرفت. من معتقدم که باید FATF داخلی پیاده کنیم و حداقل کاری کنیم که در کشور ما پول گم نشود. علت گم شدن پول در کشور به دلیل عدم شفافیت در داده ها است، این در حالیست که قوانین مربوط به این موضوع نیز وجود دارد.

رقابتی شدن اقتصاد : مهم ترین مانع بازدارنده در برابر اقتصاد رقابتی قیمت گذاری دستوری است. اگر قرار باشد اقتصاد به صورت دستوری پیش رود، سرمایه گذار از سرمایه گذاری و تولیدکننده هم از تولید دست می کشد. مگر می شود وقتی قیمت نهایی یک محصول برای تولیدکننده ۱۰ واحد تمام می شود، به او دستور بدهیم که با قیمت ۸ واحد محصول خود را به فروش برساند.

۶. حق مطالبه گری مردم

ما مگر گذاشته ایم مردم مطالبه گری داشته باشند؟- چرا مردم اگر با ما باشند حق دارند به خیابان بیایند ولی وقتی با ما نیستند اگر به خیابان بیایند بازداشت می شوند باید صدای مردم را بشنویم. آیا صدای ۶۰ درصد از کسانی که رای ندادند را شنیده ایم؟- حقوق معلم را نمی دهند و وقتی اعتراض می کند ما با باتوم به سراغش می رویم؛ بازنشسته اعتراض می کند و او را زندانی می کنیم. ما باید به مردم احترام بگذاریم و حرفشان را بشنویم.

۷. رفع تحریم و اقتصاد بین الملل

تعامل و تبادل اول با کشورهای منطقه و بعد با کشورهای دیگر برای رشد و شکوفایی اقتصاد (گام اصلی برای بهبود وضعیت معیشت رفع تحریم و تغییر روابط با کشورهای جهان است)

حل مشکلات قانون اقدام راهبردی با همکاری مجلس و شورای امنیت ملی- ایجاد یک نگاه و زبان مشترک با کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس و شورای امنیت ملی

اول که ارتباط با دنیا باید تسهیل شود دوم اقتصاد را به سمت رقابتی شدن سوق دهیم و رانت‌ها را از بین ببریم، به تدریج تعرفه‌های واردات را کاهش دهیم، خودرو می‌تواند پیش‌قدم باشد در این زمینه چونکه نوپا نیست. خام‌فروشی باید کمتر شود و اجازه دهیم سرمایه‌گذاری‌های خارجی وارد شوند و ارزش افزوده بیشتری از منابع بگیریم در این زمینه پتروشیمی‌ها آمادگی لازم را دارند و باید به سمت منابع دیگر نفتی و معدنی سرایت دهیم.

۸. انرژی و یارانه‌ها

افزایش قیمت بنزین و انرژی با نظر کارشناسی و گفت‌وگو با مردم

توزیع عادلانه یارانه (باید این یارانه به همه داده شود. به آن کسی که مصرف نمی‌کند هم باید بدهند. نباید سوبسید را بدهیم به پولدارها ولی بقیه هزینه گرانی را بدهند. - باید از اینها که پولدارند بگیرند و به محرومان بدهند - هیچ انسانی نباید گرسنه سر به بالش بگذارد.)

کاهش هدر رفت انرژی و افزایش بهره‌وری مهمترین رویکرد دولت من خواهد بود. نیاز به تکنولوژی جدیدتر دارد که با روابط خوب با دنیا می‌توانیم تامین کنیم. هدر رفت آب، برق، گاز و نفت بسیار بالاست، خودروهایی پر مصرف، حمل و نقل عمومی ضعیف و گران... که اصلاح خواهد شد. جذب سرمایه‌گذاری خارجی و داخلی در حوزه تولید انرژی می‌تواند عرضه را بیشتر و بازار را به تعادل برساند.

قیمت نهاده‌های تولید مانند انرژی و غیره را با قراردادهای بلند مدت تعیین می‌کنم تا سرمایه‌گذاران بتوانند در شرایط با ثبات سرمایه‌گذاری کنند و برای جوانان کشور شغل درست کنند.

بهره برداری مناسب از میادین مشترک انرژی کشور؛ همین الان ما که در دنیا در زمینه گاز و نفت جمعا اول هستیم در زمستان گاز نداریم به مردم بدهیم و تابستان نیز برق آن‌ها را قطع می‌کنیم. بگویند که ما چقدر در حال ضرر کردن در میادین مشترک هستیم؟ قطر، عمان، امارات و کویت در میادین مشترک سهم خود را می‌برند، اما ما اصلا عین خیالمان نیست و از این سمت می‌گوییم که فلان شرکت‌ها می‌خواستند با ما فلان کار را بکنند.

۹. بازار سرمایه و بورس

نگاه ما در بورس همان نگاه آقای دکتر عبده تبریزی (دولت نباید در قیمت‌ها دخالت و در تولید دخالت کند و این مداخله بالای کنونی را بر سر اقتصاد آورده است. - ثبات و امنیت به بورس - عدم تامین کسری بودجه دولت از بورس - همچنین تاثیر تحریم‌ها در این زمینه)

ایجاد سازو کار رقابتی در اقتصاد و افزایش ثبات اقتصاد برای رشد پایدار شرکتهای، شفافیت در معاملات بورس، تدریجاً پرهیز از قیمت گذاری دستوری، کوتاه کردن قدرتهای انحصاری در بازار بورس، کمک به تقارن اطلاعات برای همه و دولت رقیب سهامداران نباشد.

الان بیش از ۹۰ درصد تامین مالی از طریق بانکهاست. اگر بورس را تقویت کنیم و مردم به آن اعتماد کنند، پذیرش شرکتهای در بورس را تسهیل کنیم می توان از ظرفیت تامین مالی بورس بهره گرفت همچنین توسعه بازار انواع اوراق مشارکت می تواند منابع لازم را تامین کند.

۱۰. افزایش نرخ مشارکت اقتصادی زنان

حتما باید نرخ مشارکت زنان که الان حدود ۱۴ درصد است را افزایش دهیم تا به سمت متوسط دنیا که ۴۵ درصد است حرکت کنیم. هم به کاهش فقر کمک می کند و هم سطح رفاه خانوارها را افزایش می دهد و به رشد اقتصادی کمک می کند. امنیت شغل زنان، افزایش مهارت آنان، رفع تبعیض جنسیتی در استخدامها و قوانین، امنیت محل کار و شایسته گزینی مهمترین رویکردهای ما در افزایش مشارکت اقتصادی زنان است.

۱۱. توسعه اقتصاد دیجیتال

با اعمال فیلترینگ بسیاری از مشاغل را از دست داده ایم و زندگی میلیون ها انسان به هم ریخت. تویتر محل آموزش است می توانیم بسیاری از علوم را از آنجا یاد بگیریم. اگر من رئیس جمهور شوم قطعاً در مقابل ممنوعیت هایی که اعمال شده و موجب عصبانیت شده و موجب تخریب بسیاری از مشاغل که در فضای مجازی وجود داشت شده است، می ایستم.

توسعه اقتصاد دیجیتال و آموزش در این زمینه مهمترین خواسته نسل جوان است. نوع آموزش و مهارت باید متفاوت باشد. پتانسل های بالایی این جوانان دارند ولی باید بازار بین المللی را برای صدور خدمات کار آنها باز کرد و همچنین اجازه داد شرکت های بزرگ فناوری به کشور ما بیایند و از خدمات کار این جوانان استفاده کنند. باید به این سمت حرکت کنیم.

اقتصاد دیجیتال و استفاده از ظرفیت های انقلاب چهارم صنعتی را جدی تلقی می کنیم. شما سرعت ورود به این حوزه ها را بیشتر کنید، دولت من نیز فیلترینگ و محدودیت ها، را رفع خواهد کرد.

۱۲. بخش مسکن

در موضوع مسکن قانون را اجرا می کنم (نه تنها راه شهید رئیسی در مسکن سازی را پیگیری می کنم، بلکه آمایش سرزمینی را هم که در سیاست های مقام معظم رهبری هست به شدت پیگیری می کنم).

عرضه مسکن مناسب و تسهیل آن، ایجاد ثبات اقتصاد کلان و کنترل تورم تا مصالح قیمت با ثبات داشته باشند در انصورت انبوه سازان ما بیشتر خواهند ساخت و تورم از قدرت خرید مردم نمی‌کاهد و تقاضا می‌کنند. تسهیلات چه برای انبوه سازان و چه برای کسانی که صاحب خانه نیستند را تخصیص می‌دهیم.

۱۳. سیاست های ارزی

تک نرخي دلار (بازار خودش کشف قیمت کند)

حذف رانت ارزی (به هرکسی ارز ترجیحی داده شود رانت است، ارز جز در دارو و غذا باید تک نرخي شود).
به صورت تدریجی نرخ ها را واحد می‌کنیم تا اشوب در بازارها رخ ندهد، دولت معادل ریالی یارانه ارز ترجیحی کالاهای اساسی را در بودجه می‌آورد و با نرخ واحد رسمی با بانک مرکزی تسویه می‌کند به طوریکه قیمت فعلی کالاهای اساسی مردم تغییر نکند.

۱۴. کنترل تورم و فقر

ارزآوری از طریق توسعه صادرات و کنترل نرخ ارز و تورم
برای کاهش تورم، کاهش ناترازی بودجه و نهادهای وابسته، کاهش ناترازی های پولی و بانکی، شایسته‌گزینی مدیریتی، بهبود فضای تولید با تقویت بهره‌وری و کاهش ناطمینانی و جذب سرمایه‌گذاری و تکنولوژی، کاهش انتظارات تورمی با تسلط مقام پولی و اعتبار مقام پولی و مالی و کاهش ریسک و ناطمینانی لازم است.
هر سیاستی در عرصه‌ی اقتصاد نهایتاً باید به کاهش تورم و فقر بینجامد، و این هدف جز از طریق افزایش تولید و فرصت‌های برابر محقق نخواهد شد.

۱۵. آموزش و بهداشت

هم منابع بیشتری لازم است و هم افزایش بهره‌وری مخارج و رضایت کارکنان ما.. تقویت انگیزه و کارایی منابع انسانی ما در آموزش و پرورش و بهداشت و درمان اولویت ماست و باید راضی باشند دوم تامین تجهیزات و فضای فیزیکی است.

۱۶. اصلاح ساختار اداری و بهره‌وری

اصلاح فرایند گزینش عمومی : به حتم باید این فرایند تسهیل شود و سهم تخصص افراد بیشتر برجسته باشد نه اینکه چون با گروه و جناح خاص است تایید یا رد شوند- پرداخت بر اساس عملکرد-افزایش دستمزد در مسیر بهبود معیشت با توجه به تورم

پاسخگویی و مسئولیت پذیری مسئولین؛ اگر در یک سیستم که برنامه وجود دارد مسئول را بیاوریم و بگوییم وظیفه تو است که این کار را انجام بدهی و اگر نکرد او را مجازاتش کنیم او نمی تواند حق یک کارگر را ندهد، یک دانشجو را بی دلیل اخراج کند، نمی تواند حقوق پرسنل خود را ندهد - مسئولین و مدیران مجری سلاقی خود نخواهند بود و باید بدون کوچکترین کاستی قانون را به صورت برابر برای همه اجرا کنند و پاسخگو باشند. اجازه پیگیری و شکایت به مردم داده می شود و مرتب پیگیری می شود و عملکرد مدیران در این زمینه امتیازبندی می شود و در صورت عملکرد خلاف قانون، توبیخ، تنبیه و برکنار می شوند. شفافیت فرایندها و پاسخگویی لازمه اجرای درست آن است

۱۷. هماهنگی در تیم اقتصادی

تیم اقتصادی دولت من باید خط مشی ها و راهبردهای دولت که قول داده ام قبول داشته باشند مثلاً روابط خارجی، اصلاح بودجه، ایجاد رقابت، حذف رانت و فساد، بهبود معیشت مردم، بالا بردن کیفیت آموزش و بهداشت و ... اگر به این راهبردها معتقد بودند و شایستگی آن را داشتند انتخاب می شوند حال بر اساس رعایت این خط مشی ها کلی به هماهنگی لازم می رسند و مرتب پایش و مسایل و اختلافات بر اساس منشور پذیرفته شده، رفع و رجوع می شود.

۱۸. تقویت سرمایه اجتماعی

خوب به مردم توضیح دهیم که مشکلات را بدانند، صداقت داشته باشیم، فشار را فقط بر مردم وارد نکنیم، فساد را کاهش دهیم، مالیات از خصولتی ها بگیریم، روابط با دنیا خوب کنیم و از جیب مردم خرج نکنیم. مردم شریف ما وقتی بدانند ما داریم چنین کارهایی می کنیم دیگر جبهه گیری نمی کنند لذا اصلاح را از خود و سیاستهایمان شروع کنیم و از جیب مردم نزنیم و توضیح دهیم و روی حرف خود و اجرای دقیق سیاستهای خود باشیم و لحظه ای تغییر جهت ندهیم، آنها هم همراه می شوند.

مطابق با برنامه هفتم برای یک دوره ده ساله، ثبات قوانین مالیاتی و تامین اجتماعی و غیره را تضمین می کنم تا فعالان اقتصادی به حاکمیت اعتماد کنند.

۱۹. اجرای اصول نه گانه بیانیه اقتصاد دانان:

۱- حاکمیت قانون

- ۲- خروج از انزوا و تعامل با جهان
- ۳- انضباط پولی، ارزی و بودجه‌ای دولت
- ۴- بهبود محیط کسب و کار
- ۵- رقابت
- ۶- مبارزه با فساد
- ۷- حمایت اجتماعی کارآمد و پایدار
- ۸- شفافیت و پاسخگویی
- ۹- توانمندسازی نظام دیوان‌سالاری کشور و شایسته‌سالاری

من رئیس‌جمهور و دوستدار همه مردم ایران هستم و حق همه ایرانیان را پیگیری می‌کنم، تنه‌ایم نگذارید، فقط با پشتوانه و همراهی همه شما و وفاق و اتحاد ملی است که در این مسیر می‌توانیم موفق باشیم.

منتخب مردم شریف ایران

مسعود پزشکیان

پیوست دوم: تعارض منافع، افشای مالی عمومی و تعهدات اخلاقی

بخش اول: تعهدات اخلاقی نامزدهای پُست های دولتی

حدود وظایف و اختیارات و مسئولیتهای ریاست جمهوری اسلامی ایران در قانون اساسی و نیز قانون مصوب ۱۳۶۵/۸/۲۲ مجلس شورای اسلامی تصریح شده است. آنچه در قوانین دیگر کشورها از جمله آمریکا مورد تأکید قرار گرفته، تعهدات اخلاقی دولتمردان و یا مقامات دولتی است که در کشور ما جنبه عرفی آن مورد توجه جامعه است و اینگونه تعهدات اخلاقی به نوعی به کابینه دولت در بین مردم و جامعه مشروعیت می دهد. منظور از تعهد اخلاقی این است که هر گونه انتصاب دولتی منوط به تعهد اخلاقی، تعهد به برنامه دولت و حفظ اعتماد عمومی به دولت است. تصمیم گیری ها مبتنی بر شایستگی و شایسته سالاری، معطوف به منافع ملی و عدم لحاظ منافع شخصی یا گروهی/حزبی است. این تعهد، ناظر بر استقلال قوه مجریه است و از دخالت در تصمیمات قوه قضاییه جلوگیری می کند. مطابق تعهد اخلاقی، اصول اخلاقی و اخلاق کاری باید در اولویت باشد، تعارض منافع روشن باشد و از اطلاعات محرمانه به نفع خود یا آشنایان استفاده نشود.

در نظام ریاست جمهوری آمریکا، تعهدات زیر در زمره تعهدات اخلاقی قرار می گیرند:

- ۱- ممنوعیت هدیه لابی گرها: هر مقام دولتی در طول خدمت خود به عنوان مقام دولتی، هیچ گونه هدیه ای را نباید از لابی های رسمی/غیر رسمی بپذیرد.
- ۲- ورود منصوبین دولت در قراردادهای بین شرکت ها ممنوع است.
- ۳- اگر یک مقام دولتی پس از خروج از دولت، مشمول محدودیت های استخدامی در ارتباط با کارمندان سازمان اجرایی سابق خود باشد، به این محدودیت ها پایبند است.
- ۴- هر مقام دولتی، متعهد است پس از ترک خدمت دولتی، با هیچ یک از مقامات قوه مجریه یا منصوبان ارشد خدمات اجرایی لابی نکند، یا به نفع دولت خارجی در هیچ فعالیتی شرکت نکند.
- ۵- هر مقام دولتی، پس از ورود به دولت، هیچگونه حقوق یا پرداخت نقدی یا غیر نقدی دیگر از کارفرمای سابق نباید بپذیرد.
- ۶- هر مقام دولتی، متعهد است که تصمیمات استخدامی یا غیر استخدامی را بر اساس صلاحیت، شایستگی و تجربه نامزدها بگیرد.
- ۷- هر مقام دولتی، متعهد است که فرامین، دستور اجرایی و برنامه های رییس جمهور منتخب را اجرا نماید.
- ۸- هر مقام دولتی، متعهد است که منافع ملی شامل امنیت ملی، اقتصاد، بهداشت عمومی یا محیط زیست را دنبال کند.
- ۹- هر کاندیدای مقام دولتی باید فرم افشای مالی عمومی خود و بستگان را که بیش از ۱۰۰ صفحه است پر کند و به صورت عمومی افشا شود که شامل نسبت و ارتباط با افراد، دارایی های خود و نزدیکان، سوابق مالی، شغلی و مدیریتی، دستمزدها، معاملات، ارتباطات و سفرهای خارجی، اطلاعات عضویت در انجمن ها و صنف ها، افراد سیاسی که به خوبی ایشان را می شناسند، سابقه نظامی، تابعیت ها، سابقه حضور در دادگاه و استفاده از فناوری اطلاعات مثل گوشی موبایل، لپ تاپ شخصی و کامپیوتر است که به تایید پلیس می رسد.
- ۹- کلیه تعهدات امضا شده توسط مقامات و صاحبان پُست ها باید در پوشه های رسمی بایگانی شود.

بخش دوم: اطلاعات مورد نیاز برای احراز پُست های دولتی

نکته مهم: قبل از معرفی و گزینش افراد برای پُست های اجرایی، برنامه اولیه رئیس جمهور به شکل دستور اجرایی اعلام می شود تا بتوان تناسب و تناظر افراد با وظایف و مسئولیت های محوله در برنامه را بهتر ارزیابی کرد و به آن متعهد شوند.

الف- فرم های خود اظهاری افراد:

مشخصات هویتی/ شناسنامه ای (نام و نام خانوادگی/ شماره شناسنامه/ کد ملی)

مشخصات محل سکونت

نوع تابعیت (ایرانی دو گانه چند گانه)

وضعیت تاهل (مجرد/ متاهل/ مطلقه /..)

مذهب (اسلام: شیعه یا سنی^۲، مسیحی، زرتشتی، یهودی)

خود اظهاری درآمد و ثروت

خود اظهاری وضعیت سلامت

عدم سوء پیشینه (که به سادگی و به صورت آنلاین قابل دریافت است).

عدم محکومیت موثر مالی و حقوقی در محاکم قضایی و فقدان سابقه زندان

سابقه فعالیت های سیاسی، مدنی، صنفی در قالب احزاب و گروه ها و جمعیت های ثبت شده در وزارت کشور

سابقه تحصیل (از ابتدایی تا دانشگاه)

سابقه تدریس یا تحقیق موثر در حوزه های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی (رزومه علمی برای اعضای هیات علمی متقاضی

همکاری با دولت)

سابقه فعالیت اجرایی/استانداری/فرمانداری/بخشداری/دهیاری

سابقه نمایندگی مجلس

سابقه ایثارگری

ب- استعلام ها:

استعلام مالکیت ها (واحد مسکونی، خودرو، تلفن همراه و...) بر اساس کد ملی نامزد پُست دولتی یا کدهای ملی سایر اعضای

خانواده

استعلام حساب های بانکی نامزد پُست دولتی بر اساس کد ملی از بانک مرکزی

استعلام حساب های بانکی خانوادگی بر اساس کد ملی افراد خانواده از بانک مرکزی (افراد و کدهای ملی از شناسنامه فرد متقاضی

خدمات دریافت می شود)

سابقه مالیاتی (بر اساس کد مالیاتی و کد ملی)

سفرهای خارجی نامزد پُست دولتی و اعضای خانواده

حسن شهرت و امانت داری در صنف/ اداره یا سازمان متبوع خود

ج- مشارکت در انتخابات که می تواند قسمتی از معیار وابستگی را بسنجد:

حمایت مالی

حمایت حزبی/جمعیت/گروه

حضور فعال در رسانه ملی

تبلیغات رسانه ای/فضای مجازی

سخنرانی در همایش های انتخاباتی

^۲. تنوع در نمایندگی قشر خاصی از جامعه می تواند به مشروعیت کابینه بیفزاید

پیوست سوم:

بررسی تخصص و گرایش‌های تحصیلی کابینه‌ی دولت ۹ کشور پیشرفته

در این بررسی کشورهای امریکا، آلمان، فرانسه، انگلیس، ایتالیا، کانادا، چین، سنگاپور و کره جنوبی مورد بررسی قرار گرفته است. مطالعات انجام شده نشان می‌دهد که در نحوه‌ی گزینش وزرا و معاونین نخست وزیرها در کشورهای پیشرفته اشتراک‌هایی وجود دارد. عمده‌ی پست‌های وزارتی به فارغ‌التحصیلان رشته‌های علوم انسانی مثل مدیریت، اقتصاد و علوم سیاسی و به خصوص حقوق تعلق گرفته است و در اکثر موارد عنوان رشته و پست مورد نظر اصلاً ارتباطی با همدیگر ندارند. همچنین این بررسی نشان می‌دهد که تجارب موفقیت‌آمیز و پیشینه‌ی کاری افراد در این انتخاب نقش بسزایی دارد. تجارب سیاسی گذشته‌ی، تعاملات اجتماعی و مقبولیت شاخص‌های مهم دیگر در این انتخاب بوده است. در این کشورها به تجربه‌های موفق کاری، مدیریتی و سیاسی و گرایش سیاسی فرد توجه بیشتری داشته‌اند تا به تخصص اصلی و رشته‌ای که فرد از آن فارغ‌التحصیل شده است گرچه اکثراً در حیطه علوم انسانی بوده‌اند. در چین سهم مهندسان به نسبت بالاست با این حال دو تن از معاونان نخست وزیر رشته اقتصاد بوده‌اند.

در ادامه پست‌های وزارتی، فرد منتخب و رشته‌ی تحصیلی ایشان برای ۹ کشور ذکر شده است.

کشور امریکا:

ریاست جمهوری امریکا ۴۵	ریاست جمهوری امریکا ۴۶	پست
دونالد ترامپ: بیزینس من	جو بایدن: دکتری حقوق	ریاست کابینه
مایک پنس: دکتری حقوق	کامالا هریس: دکتری حقوق	معاون رئیس جمهور
مایک پومپئو: مهندس مکانیک دکتری حقوق	آنتونی بلینکن: دکتری حقوق	وزیر امور خارجه
استیون منوچین: کارشناس اقتصاد بیزینس من	دکتر جانت یلن: دکتری اقتصاد کلان، اقتصاد نیروی کار	وزیر خزانه داری
کریستوفر میلر: فوق لیسانس علوم امنیت ملی	لوید آستین: افسر ارتش و کارشناسی ارشد مدیریت کسب و کار	وزیر دفاع
جفری آدام روزن: دکتری حقوق	مریک گارلند: دکتری حقوق	دادستان کل
دیوید برنهارد:	دب هالند:	وزیر کشور

دکتری حقوق	دکتری حقوق	
سانی پردو: دکتری دامپزشکی	تام ویلساک: دکتری حقوق	وزیر کشاورزی
ویلبر راس: سرمایه‌گذار و بانکدار کارشناسی ارشد مدیریت کسب‌وکار	جینا ری‌موندو: دکتری حقوق	وزیر بازرگانی
یوجین اسکالیا: دکتری حقوق	جولی سو: دکتری حقوق	وزیر کار
الکس ایزار: دکتری حقوق	خاویر بسرا: دکتری حقوق	وزیر بهداشت و خدمات انسانی
بن کارسون: جراح مغز و اعصاب	آدریان تادمن: دکتری توسعه شهری	وزیر مسکن و توسعه شهری
استیون بردلی: دکتری حقوق	پیت بوتیجیگ: کارشناس فلسفه، سیاست و اقتصاد	وزیر ترابری و حمل و نقل
دن برولت: دکتری مدیریت دولتی	جنیفر گرانهولم: دکتری حقوق	وزیر انرژی
میک زیس: دکترای روانشناسی اجتماعی و رفتار سازمانی	میگل کاردونا: متخصص آموزش (SYC)، دکتری آموزش	وزیر آموزش و پرورش
رابرت ویلکی: دکتری حقوق	دنیس مک دونا: افسر نظامی	وزیر امور ایثارگران (کهنه سربازان)
پیتر گینور: کارشناسی ارشد را در امنیت ملی و مطالعات استراتژیک	آلخاندرو مایورکاس: دکتری حقوق	وزیر امنیت
جان اف. کلی: کارشناسی ارشد در مطالعات استراتژیک کارشناسی ارشد امور امنیت ملی	جف زینتز: کارشناس علوم سیاسی	رئیس ستاد
اسکات پرویث: دکتری حقوق	مایکل ریگان: لیسانس علوم زمین و علوم زیست‌محیطی	مدیر سازمان حفاظت از محیط زیست

	کارشناسی ارشد مدیریت اداری	
دن کونس: دکتری حقوق	آوریل هاینس: دکتری حقوق	رئیس سازمان اطلاعات ملی
رابرت لایتیزر: دکتری حقوق	کاترین تای: دکتری حقوق	نماینده تجاری ایالات متحده
نیکی هیلی: کارشناس حسابداری و امور مالی	لیندا توماس-گرینفیلد: کارشناسی ارشد مدیریت دولتی	سفیر ایالات متحده در سازمان ملل متحد
	چرد برنشتاین: دکتری اقتصاد دکتری مددکاری اجتماعی	رئیس شورای مشاوران اقتصادی
لیندا مک من: کارشناس مدیریت بازرگانی	ایزابیل گوزمان: کارشناس علوم بازرگانی	مدیر اداره مشاغل کوچک
میک مولوینی: دکتری حقوق	شالاندا یانگ: کارشناس ارشد مدیریت بهداشت	مدیر دفتر مدیریت و بودجه
	آرانی پرابهاکار: مهندس برق دکتری فیزیک کاربردی	مدیر دفتر سیاست علم و فناوری
جینا هسپل: کارشناس روزنامه نگاری دارای مدرک حقوق	ویلیام برنز: دکتری روابط بین الملل	مدیر سازمان اطلاعات مرکزی
	جروم اچ. پاول: بانکدار و سرمایه گذار دکتری حقوق	فدرال رزرو

کشور آلمان:

اعضای دولت کابینه چهارم مرکل	اعضای دولت	پست
آنگلا مرکل:	اولاف شولز:	صدراعظم

دکتری شیمی	دکتری حقوق	
اولاف شولز: دکتری حقوق	رابرت هابک گرینز: دکتری فلسفه	معاون اول و وزیر فدرال امور اقتصادی و اقدام اقلیمی
اولاف شولز: دکتری حقوق	کریستین لیندنر: کارشناس ارشد علوم سیاسی	وزیر دارایی فدرال
هورست زبهوفر: مدیریت دولتی	نانسی فاسر: دکتری حقوق	وزیر کشور فدرال و جامعه
هایکو ماس: کارشناس حقوق	آنالنا بائربوک: کارشناس علوم سیاسی دارای مدرک حقوق	وزیر امور خارجه فدرال
پیتر آلتمایر: کارشناس حقوق		وزیر اقتصاد و انرژی فدرال
کاترینا بارلی: دکتری حقوق کریستین لامبرشت: کارشناس حقوق	مارکو بوشمان: کارشناس حقوق	وزیر دادگستری فدرال
هوبرتوس هیل: کارشناس علوم سیاسی و جامعه شناسی	هوبرتوس هیل: کارشناس علوم سیاسی و جامعه شناسی	وزیر فدرال کار و امور اجتماعی
اورسولا فون در لاین: دکتری پزشکی بهداشت	بوریس پیستوریوس: کارشناس حقوق	وزیر دفاع فدرال
جولیا کلکنر: کارشناس ارشد مطالعات اجتماعی و دین	کم ازدمیر: کارشناس تربیت اجتماعی	وزیر فدرال غذا و کشاورزی و کشاورزی
فرانسیسکا گیفی: کارشناس ارشد حقوق اداری	لیزا پائوس گرینز: کارشناس ارشد اقتصاد	وزیر فدرال امور خانواده، شهروندان سالخورده، زنان و جوانان
ینس اسپان: کارشناس ارشد حقوق و علوم سیاسی	کارل لوترباخ: کارشناس ارشد سیاست و مدیریت بهداشت پزشکی انسانی دکتری علوم	وزیر بهداشت فدرال

<p>آندریاس شوئر: کارشناس ارشد علوم سیاسی، اقتصاد و جامعه</p>	<p>ولکر ویزینگ: کارشناس حقوق</p>	<p>وزیر فدرال دیجیتال و حمل و نقل</p>
<p>ونجا شالز: کارشناس علوم سیاسی</p>	<p>استفی لمکه گرینز: مهندسی کشاورزی</p>	<p>وزیر فدرال محیط‌زیست، حفاظت از طبیعت، ایمنی هسته‌ای و حمایت از مصرف‌کننده</p>
<p>آنیا کارلیچک: مدیریت بازرگانی</p>	<p>بتینا استارک-واتزینگر: کارشناس اقتصاد</p>	<p>وزیر آموزش و تحقیقات فدرال</p>
<p>گرد مولر: کارشناسی ارشد در آموزش بازرگانی و دارای</p>	<p>ونجا شالز: کارشناس علوم سیاسی</p>	<p>وزیر فدرال همکاری اقتصادی و توسعه</p>
<p>هلگه براون: پزشکی</p>	<p>لارا جویتز: کارشناس علوم سیاسی</p>	<p>وزیر فدرال مسکن، توسعه شهری و ساختمان</p>
<p>هلگه براون: پزشکی</p>	<p>ولفگانگ اشمیت: کارشناس حقوق</p>	<p>وزیر امور ویژه فدرال و رئیس صدراعظم</p>

کشور انگلیس:

اعضای دولت	پست
کیر استارمر: دکتری حقوق	نخست وزیر اولین ارباب خزانه وزیر خدمات کشوری وزیر اتحادیه
آنجلا راینر: نماینده اتحادیه کارگری	معاون نخست وزیر وزیر امور خارجه در ارتقاء سطح، مسکن و جوامع
ریچل ریوز: کارشناس اقتصاد	وزیر دارایی دومین ارباب خزانه
پت مک فادن: کارشناس علوم سیاسی	صدراعظم دوک نشین لنکستر
دیوید لامی: دکتری حقوق	وزیر امور خارجه، امور مشترک المنافع و توسعه
ایوت کوپر: کارشناس ارشد اقتصاد	وزیر امور خارجه در وزارت کشور
جان هیلی: کارشناس علوم اجتماعی و سیاسی	وزیر امور خارجه در امور دفاع
شبانه محمود: کارشناس حقوق و وکیل	وزیر امور خارجه در امور دادگستری لرد صدراعظم
وس استریتینگ: کارشناس تاریخ، سیاست و مطالعات دین	وزیر بهداشت و مراقبت های اجتماعی
بریجت فیلیپسون: کارشناس تاریخ مدرن و زبان های مدرن	وزیر امور خارجه در آموزش و پرورش
اد میلیبند: کارشناس ارشد اقتصاد، سیاست	وزیر امور خارجه در امنیت انرژی
لیز کنдал: لیز کنдал:	وزیر امور خارجه در امور کار و بازنشستگی

کارشناس رشد کودک و یادگیری	
جاناتان رینولدز: کارشناس حقوق	وزیر امور خارجه در امور بازرگانی و تجارت رئیس هیئت بازرگانی
پیتر کایل: دکتری توسعه جامعه	وزیر علوم، نوآوری و فناوری
استیو رید: صنعت گر چاپ	وزیر محیط زیست، غذا و امور روستایی
لیزا نندی: کارشناسی ارشد علوم سیاسی	وزیر فرهنگ، رسانه و ورزش
هیلاری بن: کارشناس مطالعات روسیه و مطالعات اروپای شرقی	وزیر امور خارجه ایرلند شمالی
لوسی پاول: کاشناس شیمی	رهبر مجلس عوام لرد رئیس شورا
آنجلا اسمیت: کارشناس مدیریت دولتی	رهبر مجلس اعیان لرد حافظ مهر محرمانه

کشور فرانسه:

اعضای دولت	پست
امانتول مکرون: ادبیات فرانسه	رئیس جمهور
جرالد دارونین: مطالعات سیاسی و تاریخ	وزیر کشور
اریک دوپوند مورتی: حقوق دان و وکیل	وزیر دادگستری
استفان سژورنه: کارشناس حقوق و وکیل	وزیر اروپا و امور خارجه
سباستین لکونو: افسر نظامی	وزارت نیروهای مسلح

وزیر توسعه ارضی	جونل ژيرو: کارشناس دولتی و شهردار
وزیر بهداشت	کاترین واترین: کارشناس ارشد حقوق تجارت
وزارت اقتصاد و دارایی	برونو لو مایر: کارشناس اقتصاد و ادبیات فرانسه
وزارت انتقال محیط زیست	کریستف بچو: دکتری حقوق بهداشت
وزارت فرهنگ	راچیدا داتی: کارشناس ارشد اقتصاد
وزیر کار، اشتغال و شمول اقتصادی	کاترین واترین: کارشناس ارشد حقوق تجارت
وزارت آموزش ملی	نیکول بلوبت: مهندس
وزارت کشاورزی	مارک فسنو: کارشناس توسعه محلی
فهرست وزرای خدمات ملکی	کریستف بچو: دکتری حقوق بهداشت
وزیر آموزش عالی، تحقیقات و نوآوری	سیلوی ریتالو: دکتری فیزیک کاربردی
وزارت امور خارجه	ژان فرانسوا کارنکو: کارشناس حقوق

کشور ایتالیا:

اعضای دولت	پست
سرجو ماتارالا: دکتری حقوق	ریاست جمهوری
جورجیا ملونی:	نخست وزیر

فنی و حرفه ای	
آنتونیو تاجانی: حقوق دان	معاون نخست وزیر
آنتونیو تاجانی: حقوق دان	وزیر امور خارجه و همکاری های بین المللی
ماتئو پیانتدوسی: کارشناس حقوق	وزیر کشور
کارلو نوردیو: حقوق دان	وزیر دادگستری
گیدو کروستو: اقتصاددان	وزیر دفاع
جیانکارلو جورجینی: دکتری اقتصاد بازرگانی	وزیر اقتصاد و دارایی
آدولفو اورسو: دکتری علوم اجتماعی	وزیر تجارت و ساخت
فرانچسکو لولوبریچیدا: دکتری حقوق	وزیر کشاورزی، حاکمیت غذا و جنگلها
ژیلبرتو پیچتو فراتین: دکتری اقتصاد	وزیر محیط زیست و امنیت انرژی
ماتئو سالوینی: کارشناس علوم سیاسی	وزیر زیرساخت و حمل و نقل
مارینا الویرا کالدرون: اقتصاد بازرگانی	وزیر کار و سیاست های اجتماعی
جوزپه والدیتارا: دکتری حقوق	وزیر آموزش و پرورش و شایستگی
آنا ماریا برنینی: دکتری حقوق	وزیر دانشگاه و تحقیقات
جنارو سانگیولیانو:	وزیر فرهنگ

دکتری حقوق	
ارازيو شيلاجی: دکتری پزشکی هسته ای	وزیر بهداشت
دانیلا سانتانچه: کارشناس علوم سیاسی	وزیر گردشگری
لوکا سیرانی: دکتری ادبیات مدرن	وزیر روابط با مجلس
پائولو زنگریلو: دکتری حقوق	وزیر اداره عامه
روبرتو کالدرولی: پزشک و جراح	وزیر امور منطقه ای و خودمختاری
نلو موسومکی: دکتری اقتصاد	وزیر حفاظت مدنی و سیاست های دریایی
رافائل فیتو: دکتری حقوق	وزیر امور اروپا، جنوب ایتالیا، سیاست انسجام و NRRP
آندره آبودی: دکتری اقتصاد	وزیر ورزش و جوانان
ایجینیا روکلا: دکتری ادبیات	وزیر خانواده، زاد و ولد و فرصت های برابر
الساندرا لوکاتلی: دکتری جامعه شناسی	وزیر معلولین
الیزابت کاسلاتی: دکتری حقوق	وزیر اصلاحات نهادی و ساده سازی مقررات
آلفردو مانتووانو: حقوق دان	دبیر شورای وزیران

کشور کانادا:

اعضای دولت	پست
جاستین ترودو: دکتری ادبیات	نخست وزیر
کریستیا فریلند: کارشناس مطالعات سیاسی روسیه کارشناس ارشد مطالعات سیاسی اسلوانی	معاون نخست وزیر و وزیر دارایی
آنیتا آناند: دکتری حقوق	رئیس هیئت خزانه داری
گری آنانداسنگاری: علوم سیاسی	وزیر روابط تاج و تخت
تری بیچ: اقتصاد و تجارت	وزیر خدمات شهروندان
ماری کلود بیبو: اقتصاد	وزیر عواید ملی
بیل بلر: افسر ارتش دارای مطالعات اقتصادی، مالی و حقوقی	وزیر دفاع ملی
رندی بواسنو: مطالعات سیاسی	وزیر استخدام، توسعه نیروی کار و زبان های رسمی
فرانسوا فیلیپ: دکتری حقوق	وزیر نوآوری، علوم و صنعت
ژان ایو دوکلوس: دکتری اقتصاد	وزیر خدمات عامه و تدارکات
شان فریزر: کارشناس علوم انسانی کارشناس ارشد حقوق بین الملل	وزیر مسکن، زیربنا و جوامع
کارینا گولد: دکتری علوم سیاسی	رهبر دولت در مجلس عوام

استیون گیلبولت: دکتری علوم سیاسی	وزیر محیط زیست و تغییرات اقلیمی
مارک هالند: علوم سیاسی	وزیر بهداشت
احمد حسین: حقوق دان	وزیر توسعه بین المللی
ملانی جولی: دکتری حقوق	وزیر امور خارجه
کمال خرا: کارشناس پرستاری	وزیر تنوع، شمول و افراد دارای معلولیت
دومینیک لبلانک: کارشناس ارشد حقوق	وزیر امنیت عمومی، نهادهای دموکراتیک و امور بین دولتی
دایان لبوتیلیه: کارشناس مددکاری اجتماعی	وزیر شیلات، اقیانوس ها و گارد ساحلی
لارنس مک آلی: حقوق دان	وزیر زراعت و خواربار
مارک میلر: کارشناس ارشد علوم سیاسی	وزیر مهاجرت، پناهندگان و شهروندی
مری ان جی: کارشناس ارشد علوم سیاسی	وزیر توسعه صادرات، تجارت بین الملل و توسعه اقتصادی
سیموس اوریگان: کارشناس ارشد فلسفه	وزیر کار و سالمندان
ژینت پتیپاس تیلور: کارشناس مددکار اجتماعی	وزیر امور جانبازان و معاون وزیر دفاع ملی
کارلا کوالتراف: دکتری حقوق	وزیر ورزش و فعالیت بدنی
یارا ساکس: کارشناس ارشد علوم سیاسی و روابط بین الملل	وزیر بهداشت روان و اعتیاد و معاون وزیر بهداشت

<p>ژنا ساذ:</p> <p>کارشناس ارشد اقتصاد</p>	<p>وزیر خانواده، کودکان و توسعه اجتماعی</p>
<p>عارف ویرانی:</p> <p>دکتری علوم سیاسی و تاریخ</p>	<p>وزیر دادگستری و دادستان کل</p>
<p>ریچی والدز:</p> <p>دکتری علوم کامپیوتر</p>	<p>وزیر تجارت کوچک</p>
<p>جاناتان ویلکینسون:</p> <p>کارشناس ارشد روابط بین الملل و اقتصاد</p>	<p>وزیر نیرو و منابع طبیعی</p>

کشور چین:

اعضای دولت	پست
شی جین پینگ: مهندس شیمی	رئیس جمهور
لی چیانگ: مهندسی مدیریت	نخست وزیر
دینگ ژوژیانگ: مهندس	معاون نخست وزیر
اچ الی فنگ: دکتری اقتصاد	معاون نخست وزیر
ژانگ گویچینگ: دکتری اقتصاد	معاون نخست وزیر
لی لوژنگ: مهندس طراحی فیوز	معاون نخست وزیر
وانگ ژیانهونگ: کارشناس امنیت عمومی	مشاور ایالتی وزیر امنیت عامه
وو ژنگ لانگ: مهندسی مکانیک	مشاور ایالتی دبیر کل شورای دولتی
شن بیگین: کارشناس تاریخ	مشاور ایالتی

کشور سنگاپور:

اعضای دولت	پست
حلیمه یعقوب: کارشناس ارشد حقوق	ریاست جمهوری
لارنس وانگ: کارشناس ارشد اقتصاد و مدیریت دولتی	نخست وزیر
لی هسین لونگ: کارشناس ارشد مدیریت دولتی	وزیر ارشد
گان کیم یونگ: مهندس برق کارشناس ارشد هنر	معاون نخست وزیر وزیر تجارت و صنعت
هنگ سویی کیت: کارشناس ارشد مدیریت دولتی	معاون نخست وزیر
تویی چی هین: کارشناس ارشد مدیریت دولتی کارشناس ارشد علوم داده	وزیر ارشد وزیر هماهنگ کننده امنیت ملی
ان جی انگ هن: پزشک	وزیر دفاع
ویویان بالا کریشنان: پزشک	وزیر امور خارجه
شان موگام: دکتری حقوق	وزیر امور داخلی وزیر قانون
گریس فو های ین: کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی	وزیر پایداری و محیط زیست وزیر مسئول روابط تجاری
چان چون سینگ: کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی	وزیر آموزش و پرورش
ماساگوس زولکیفیلی: مهندس برق	وزیر توسعه اجتماعی و خانواده وزیر دوم بهداشت

	وزیر مسئول امور مسلمانان
اونگ یه کونگ: کارشناس اقتصاد کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی	وزیر بهداشت
دزموند لی: کارشناس ارشد حقوق	وزیر توسعه ملی وزیر ادغام خدمات اجتماعی
جوزفین تئو ژوزفین: کارشناس ارشد اقتصاد	وزیر ارتباطات و اطلاعات وزیر دوم امور داخله وزیر مسئول ابتکار ملت هوشمند وزیر مسئول امنیت سایبری
ایندرانی توری رجا: حقوق دان	وزیر در دفتر نخست وزیر وزیر دوم دارایی وزیر دوم توسعه ملی
مالکی عثمان: دکتری مددکاری اجتماعی	وزیر در دفتر نخست وزیری وزیر دوم آموزش و پرورش دوم وزیر امور خارجه
ادوین تانگ: حقوق دان	وزیر فرهنگ، جامعه و جوانان وزیر دوم حقوق
تان سی لنگ: کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی	وزیر نیروی انسانی وزیر دوم تجارت و صنعت
چی هانگ تات: کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی مهندس برق	وزیر حمل و نقل وزیر دوم دارایی

کشور کره جنوبي:

اعضای دولت	پست
یون سوک یول: حقوق دان	رئیس جمهور
هان دوک سو: دکتری اقتصاد	نخست وزیر:
چوی سانگ موک: حقوق دان کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی	معاون نخست وزیر وزیر اقتصاد و دارایی
لی جو هو: دکتری اقتصاد	معاون نخست وزیر وزیر آموزش
لی جونگ هو: مهندسی برق و کامپیوتر	وزیر علوم و ICT
چو تائه یول: ژنرال ارتش	وزیر امور خارجه
شین وون سیک: حقوق دان	وزیر دفاع ملی
لی سانگ مین: حقوق دان	وزیر کشور و ایمنی
کانگ جونگ آی: دکتری مدیریت بازرگانی	وزیر میهن پرستان و امور کهنه سربازان
یو اینچون: کارشناس فرهنگ و تئاتر	وزیر فرهنگ، ورزش و گردشگری
سونگ می ریونگ: دکتری مدیریت دولتی	وزیر کشاورزی، غذا و امور روستایی
آن دوک چن: دکتری اقتصاد بین الملل	وزیر تجارت، صنعت و انرژی
چو کیو هونگ:	وزیر بهداشت و رفاه

دکتری مدیریت دولتی	
هان وا جین: دکتری شیمی	وزیر محیط زیست

انجمن اقتصاد ایران